DETSEMBER 2019 Nr 12 (455) Tasuta

www.sakuvald.ee

Saku Sõnumid

Saku valla leht

Kurtna Kooli aastapäev

140-aastase kooli taasavamisest möödus 30 aastat. Lk 10–12

2. detsembril avas uksed uus spordihoone

1500 m² suuruse saali tribüünidele mahub 770 pealtvaatajat.

Ansambel Vilistlased tähistas 25. juubelit. Lk 17

Hädaabinumber (kiirabi, pääste, politsei)	**112**
Saku valla abitelefon	**1345**
Perearsti nõuandeliin	**1220**
Piirkonnapolitseinik Vastuvõtuaeg N 10-12	**612 4686**
Noorsoopolitseinik	**5855 7455**
Volitatud loomaarst	**504 1060**

2020. aastast alates toimub sotsiaaltöötaja vastuvõtt Kiisal iga kuu teisel neljapäeval ainult eelregistreerimisega. Registreerida tuleks hiljemalt vastuvõtunädala teisipäeval kas vallavalitsuse sotsiaalhoolekandespetsialisti Anne Mosese juures (telefon 516 4336) või Kiisa Vabaajakeskuse valvelauas.

Saku uus spordihoone avas uksed

Foto: Erlend Štaub

2. detsembril said Saku spordisõbrad uue uhke maja, kus palli mängida ja kergejõustikuga tegeleda: uksed avas uus spordihoone. Tallinna maanteel kooli kõrval oli ennegi spordikeskus, kuid sealsed ruumid olid aja jooksul kitsaks jäänud. Nüüd on valla inimestel palju avaramad võimalused oma lemmikaladega tegeleda.

Valla esimene spordihoone valmis aastal 2003 – siis, kui renoveerimise käigus uuendati Saku Gümnaasiumi võimla ning ehitati juurde uus korpus, milles ujula, aeroobika-, jõu- ja poksisaal ning abiruumid. Tookord oli vallas elanikke kolmandiku võrra vähem – 2004. aasta 1. jaanuaril 7447. Kõik soovijad mahtusid sportima. Tänavu 1. detsembri seisuga on elanikke 10 416 ja vana spordihoone ammu kitsaks jäänud.

Laiendamise mõte oli juba ammu, kuid 2017. aasta lõpus hakati tegutsema. Kõigepealt moodustati ligi 20 inimesest koosnev töögrupp, milles nii valla juhid kui spordiinimesed. Käidi ja vaadati erinevaid spordirajatisi Eestis ja Soomes. Saku Valla Spordikeskuse juhi Laura Viiroja sõnul oli eesmärgiks ehitada hästi kaasaegne, paljude tehniliste lahendustega keskkonnasõbralik maja, kus võimalikult paljude alade harrastajad harjutada saaksid, kuid kus saaks ka festivale, kontserte ja näitusi korraldada.

Ehitamiseks läks 2018. aasta lõpus, märtsis 2019 pandi hoonele nurgakivi ja juunis oli sarikapidu. 2. detsembril oli pidulik avamine.

Uue spordihoone ehitamisel on kasutusele võetud erinevaid moodsaid energiasäästlikke lahendusi. Näiteks on küttelahendusena kasutatud Eestis esmakordselt spordirajatises seinkütet. Lisaks on maja esitatud aasta puitehitise nominentide sekka.

Spordihoone 1500 m² suurune pallimängusaal on kaetud vastupidava vahtraparketiga. Teleskooptribüünid mahutavad 770 pealtvaatajat, hoones saab ka suurvõistlusi ja üritusi korraldada. Kuid saali saab teisaldatavate vaheseintega ka kolmeks väiksemaks väljakuks jagada. Põrandal olevad jooned eristavaid erinevaid väljakuid, näiteks on maha märgitud 5 sulgpalli ja 3 võrkpalliväljakut. Saalis saab mängida jalg-, korv-, võrk-, sulg- ja pesapalli, tennist ja *ultimate frisbee*d.

Uue spordihoone teisel korrusel on soojendusala koos jooksuraja, heite- ja põrkeseinaga. Seal saavad harjutada kergejõustiklased.

Majas on veel joogasaal. Ja muidugi mitmed abiruumid, lisaks tavapärastele ka tuba, kus võistlejad saavad dopinguküttidele proove anda.

Kuigi uus spordihoone on nüüd avatud, jätkub tegevus ka vanas: seal töötavad endiselt ujula ning jõu-, aeroobika- ja poksisaal, seal saab jalg-, võrk-, korv- ja sulgpalli mängida, võistlustantsu harjutada.

Saku Valla spordikeskuse käsutuses on kunstmurukattega jalgpalliväljak, kus on ka sprindisirge ja kaugushüppekastid. Seal harjutavad sportlased ja seal käivad Saku Gümnaasiumi õpilased kehalise kasvatuse tundides. „Väliobjektidest“ väärib tähelepanu suusamaja – see on nüüd uus ja suur, kuid asub endiselt raudtee ja valgustatud suusaraja vahel. Vana suusamaja aga on nüüd jäähokiväljaku ääres uisutajate käsutuses, sealt saab uiske rentida.

Projekteerija OÜ EMP A&I
Ehitaja: OÜ Nordlin Ehitus
Maksumus 4,7 miljonit eurot
Saali suurus 1500 m²
Mahutab 770 pealtvaatajat

Uue spordihoonega kaasnevad lastele ja noortele mitmed uued spordiringid. Kokku käib Saku Valla Spordikeskuse ringides umbes 500 last, neid juhendab 17 treenerit. Veel on spordikeskuse palgal 7 administraatorit, 2 areenimeistrit, väliradade meister ning muidugi juhataja Laura Viiroja ja tema asetäitja Annely-Thea Häggblom. Osa töötajaid on osalise koormusega, kokku on ametikohti 23,71. Talvel on ajutiselt tööl veel suusa- ja uisulaenutajad.

Spordihoonetel on palju rentnikke. Hinnakirja ja broneerimisvõimalustega saab tutvuda Saku Valla Spordikeskuse kodulehel www.sakuvallaspordikeskus.ee. Ühekordselt on ruume võimalik broneerida läbi spordikeskuse kodulehel oleva ankeedi, kuid püsiaegade broneerimiseks tuleb ühendust võtta spordikeskuse juhataja Laura Viirojaga (laura.viiroja@sakuvald.ee, 521 4899).

INNA MIKLI

Lindi lõikasid läbi vasakult spordikeskuse juhataja Laura Viiroja, volikogu esimees Tiit Vahenõmm, Nordlin Ehituse juhatuse esimees Ülo Older, vallavanem Marti Rehemaa, Nordlin Ehituse projektijuht Kaarel Prikk, rallimaailma parim kaardilugeja Martin Järveoja. Fotod: Inna Mikli

Laura Viiroja näitab teise korruse jooksurada.

Saalil on moodne ja uudne seinaküte.

Saali põrandal on vahtraparkett.

Vallavanem Marti Rehemaa tänas Saku tuntuimat sportlast, autoralli maailmameistrit Martin Järveoja.

Spordikeskuse juhataja Laura Viiroja (vasakult), areenimeister Villem Kulper ja juhataja asetäitja Annely-Thea Häggblom varustuse ruumis.

26. novembril oli üldplaneeringu avalik arutelu Kiisa Vabaajakeskuses. Maire Laur tutvustas avaliku väljapaneku ajal laekunud arvamusi ja ettepanekuid. Fotod: Inna Mikli

Saku valla üldplaneeringu avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu tulemustest

Saku valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu avalik väljapanek toimus 23. septembrist 23. oktoobrini 2019.

Avaliku väljapaneku jooksul esitati kokku 78 arvamust.

Esitatud arvamused jagunesid teemade järgi peamiselt nelja gruppi: olid seotud tiheasustusalade laiendamise, liikluskorralduse, müra ja Kiisa aleviku planeerimisega. Ehk sooviti laiendada elamualasid ning äri- ja tootmismaa alasid; tunti muret juurdepääsuteede ja teede avalikuks kasutamiseks määramise osas, tehti ettepanekuid seoses Rail Balticuga; sooviti vähendada Tallinna ringteelt tulevat müra; ei oldud rahul Kiisale planeeritavate uuendustega.

Üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande avaliku väljapaneku tulemuste avalikud arutelud toimusid 26. novembril Kiisal Kiisa Vabaajakeskuses ja 27. novembril Sakus Saku Vallaraamatukogu saalis.

Kiisal arutelul

Mitmed koosolekust osa võtnud inimesed leidsid, et korterelamud ei sobi Kiisale, eriti haljasalale-parkmetsa. Korraldajad tegid osalejatele ettepaneku mõelda, mida Kiisa alevikus on vaja planeerida, ja oma arvamused koondada.

Toodi välja, et pole kindel, kas ettevõtlusalade ja ka teiste juhtotstarvete määramisel on olemas maaomanike nõusolekud.

Muret tegi elamualade kavandamine ja elanike arvu kasv. Inimesed arvasid, et piirata tuleks looduslikel aladel ja rohevööndites olevaid elamumaid, samuti üle vaadata nn „surnud“ arendused.

Leiti, et Rail Balticu ja selle keskkonnamõjudega tuleks planeeringulahenduses rohkem arvestada, peatuste asukohtadesse tuleks kavandada täiendavat taristut.

Mitmeid küsimusi oli teedevõrgu teemadel. Murekohana nähti, et olemasolevatest teedest elanikkonna kasvades ei piisa. Toodi välja, et juba praegu on Aespa-Kiisa-Saku-Tallinna suunal väga tihe liiklus. Sakust on küll möödasõit plaanitud, kuid ka Kiisalt võiks mööda sõita – Aespalt Miilimäelt otse põhja Üksnurme mõisa suunas.

Küsimusi tekitas Maidla tee äärde kavandatav äri-ja tootmisala.

Inimesed muretsesid Kurtna-Vilivere tee pärast: halvas seisukorras tee asub Saku vallas, kuid selle ääres ei ela ühtegi Saku valla elanikku. Kohila valla elanikud tahaksid, et vallad muudaksid piire ja annaksid tee Kohilale üle.

Arutelu tulemusena otsustati, et Kiisa aleviku elanikud, kaasates ka Kurtna piirkonna inimesi, koondavad ühe kuu jooksul omapoolsed muutmisettepanekud ja lisavad põhjendused. Ettepanekud arutatakse läbi ühisel töökoosolekul.

Saku arutelul

Mitmed tiheasustusalade vahetus naabruses paiknevate kinnistute omanikud tõstatasid võrdse kohtlemise teema – olid seisukohal, et arenguvõimalused tuleb tagada seal, kus olemasolevad teenused ja juurdepääsud seda soosivad, mitte seni asustamata looduslikel aladel ega väärtuslikel põllumaadel.

Mõned kodanikud arvasid, et kasvava pendelrände tingimustes olemasolevast teedevõrgust ei piisa.

Männiku küla elanikele tegi muret lasketiiruga seotud müra.

Räägiti rohekoridoride paiknemisest – leiti, et 20 aastat tagasi määratud rohekoridore, näiteks Pärnu maantee Kanama sõlme piirkonnas paiknevat, ei ole otstarbekas uude üldplaneeringusse üle viia.

Mõned kodanikud leidsid, et planeeringust tuleks eemaldada ehituskeelualad ja ehitamiseks sobimatud alad, kuna nende arvates ei tohiks sellist määratlust juhul, kui ehitustegevus ei ole õigusaktidega keelatud, kasutada.

Saku alevikus on kirikutagune roheala määratud ühiskondlike hoonete maaks. Leiti, et see võiks jääda rohealaks.

Küsimusi oli seoses erateede avalikuks teeks määramisega: uuriti, kas juhul, kui põlluvahelist erateed kasutab viis kinnistut, saab sellest avalikult kasutatav tee.

Üks elanik soovitas lisada planeeringusse tingmärgi metsa olemasolu kohta. Suur ühte värvi laik planeeringukaardil ehmatab inimest, kui ta ei saa aru, et tegemist on kõrghaljastatud alaga. Märk näitaks, et mets on olemas ja see tuleks säilitada.

Saku Selveri juures on ärimaa kavandatud loopealsele, kus on ainulaadne kooslus. Tehti ettepanek säilitada loodust ja sinna ärimaad mitte kavandada.

Vallavalitsuse esindajad ja konsultandid töötavad planeeringulahendusega edasi, kaaludes esitatud ettepanekuid ja tõstatatud murekohti.

Saku valla uue üldplaneeringu eelnõu info, sh Kiisa ja Saku arutelude salvestused on kättesaadavad veebilehel www.sakuvald.ee/et/saku-valla-uus-uldplaneering.

MAIRE LAUR
Ehitus-ja planeerimisteenistuse juht

Head kaasteelised!

Valged on põõsad ja valge on lumi.
Valge mu mõte ka.
Üle härmatand maa
kõrgete kellade kumin.
Kuulan hardalt ja keeletult,
olen pisem ja arem.
Ning ma tahaksin
meeletult,
meeletult
olla enesest parem.

Nii kirjutas Lehte Hainsalu oma luuletuses „Jõulukellad“. Valget talve igatseme juba pikisilmi, kuid ilmataat tundub sel korral aastalõpus üsna kitsi olevat. Loodame, et meie ühine talveootus ta külma ja lumise kingikoti paotab.

2019. aasta hakkab lõpule jõudma ning tuleb tõdeda, et oli tegus aeg. Kevadesse jäid uue valla arengukava tulised arutelud ning suve hakul nautisime oma valla laulu- ja tantsupäeva lõpetuseks ülevat „Pro Patriat“ Tuljaku ettekandes. Tänan kõiki lauljaid ja tantsijaid, te olite vapustavad! Peaproov oli uhke ning päädis ilusate hetkedega laulu- ja tantsupeo kontsertidel.

Märgiline aasta oli meie hariduselus. Gümnasistid said uue kodu, kuhu 1. septembril kogu koolipere neid saatma tuli. Ma usun siiralt, et selles väärikas majas saavad noored oma haridusteele toeka verstaposti panna. Vast saame tulevikus tõdeda, et just siitsamast on välja kasvanud uued Nobelid või Transferwise`id.

Õpilastel on vaja teenäitajateks motiveeritud õpetajaid. „Betooni“ on juba üksjagu panustatud, seetõttu leppisime koalitsioonipartneritega kokku, et lisame uuest aastast eelarvesse täiendavad palgavahendid, 100 eurot kuus õpetaja kohta. See on üheks vastuseks inimesele, kes küsib, mis kasu on oma elukoha registreerimisest koduvalda – nii annab ta oma panus hariduse kvaliteedi hoidmisesse.

Tore on näha Nurme tänava äärset tulevast suusamäge, mis taaskord kerkib ja kõrgust kogub. Tõde aga peitub kaugemal. Nimelt algas vilgas toimetamine meie suurinvesteeringuga – valla lõunapoolsesse ossa hakati rajama uusi vee- ja kanalisatsioonitrasse. Nende tööde raames saame peale puhtama keskkonna ja parema elukvaliteedi ka rekonstrueeritud teedevõrgu ja lisaks suusamäe. Töid rahastab suures osas Euroliit, kuid lisaks investeerib ka iga vallaelanik sinna ca 500 eurot oma maksuraha. Jällegi hea näide, miks me palume oma inimestel elukohaandmed korrastada – maksulaekumisteta ei ole võimalik ühisesse elukeskkonda investeerida.

Terves kehas on terve vaim – seda ütlust teavad kõik. Hea meel oli detsembri alguses koos kolleegide ja värske maailmameistri Martin Järveojaga avada kauaoodatud uus spordihoone. Kvaliteetset treeningpinda jagub erinevate liikumisharrastustega tegelemiseks meil nüüd märkimisväärselt rohkem. Loodan, et peatselt saame uutes ruumides osa põnevatest spordi- ja kultuuriüritustest, sest 1500 m^2 suurune saal koos ligi 800 tribüünikohaga on uus tase ning pakub spordikeskuse rahvale vahvaid väljakutseid.

Elanikud andsid oma panuse, et Saku alevikku korda teha. Tänan kogukonda, kellega koostöös vallavalitsus rekonstrueeris hulga jalgteid-tänavaid Uus-Saku, Pargi ja Juubelitammede tänavate vahelisel alal.

Volikogu ettepanekul täiendas vallavalitsus jõulutulede hulka ning tänaseks oleme saanud meeldivat tagasisidet, et investeering on toonud pimedal aastaajal rõõmu.

Uus aasta võtab meid vastu kevadel valmiva vallamaja ehk Näitusepaviljoniga. Saku aleviku keskus saab taaskord kenamaks. 2020. aastal hakkavad kerkima tervisekeskus ja sotsiaalmaja ning vahetame välja suure osa tänavavalgustuse taristust. Järgmisel aastal alustame ka uue põhikoolikompleksi projekteerimisega, eesmärk on 2022. aasta sügisel uksed avada.

Uusi ehitisi on rajatud ja planeeritud hulk. Leian, et on aeg pöörata rohkem tähelepanu pehmetele väärtustele ja meid ümbritsevale elukeskkonnale. Et Saku aleviku keskusele uus nägu anda, korraldab vallavalitsus 2020. aastal arhitektuurikonkursi. Volikogu fookuses on ümbritseva ruumi arendamise suunad paika sättida. Loodan, et oma panuse annab ka sel aastal ellu kutsutud Saku Valla Kultuurikeskus, pakkudes meile vahvaid kaasaelamise võimalusi juba tuleval hooajal.

Soovin meile kõigile kaunist pühadeaega ja toimekat 2020. aastat. Hoiame üksteist, armastame üksteist ja meenutame aeg-ajalt president Lennart Meri öeldut – meist igaühest sõltub Eesti püsimine.

TIIT VAHENÕMM
Volikogu esimees

Meie staažikamad

Saku Vallavalitsusel on kena komme tunnustada valla logo kujulise hõbedase märgiga inimesi, kes on valla heaks pikka aega töötanud. 2019. aasta staažimärgid:

Heli Veersalu 25
Marika Grünberg 15
Kai Lao 15
Krista Lord 10
Inna Mikli 10
Leho Vilu 10
Ene Loddes 10
Mall Jürgenson 10
Malle Ilves 10
Urve Telliskivi 10
Marko Kibuspuu 10

Saku Muusikakool

Reet Schumann 35
Tiiu Treufeldt 35
Eugenija Kirss 30
Urmi Sinisaar 30

Kajamaa Kool

Urve Gonjak 20
Külli Rauam 10
Triin Korman 10
Ülle Joosing 10

Kurtna Kool

Eve Lutter 30
Astrid Kõva 25
Kaire Oks 25
Pille Ots 20
Kairi Pihlak 20
Kairi Koolme 10
Virge Meier 10
Kaie Ojassalu 10

Saku Gümnaasium

Piret Sahva 25
Riina Viira 25
Taivi Õigus 15
Karin Villemsoo 10.

Lasteaed Terake

Sirje Oja 40
Aino Katsalainen 35
Maie Adamson 30

Lasteaed Päikesekild

Ruth Kobin 35
Margit Kanter 25
Egle Kõrvas 15
Kadri Otsepp 15
Riina Harend 10
Kertu Iisop10

Saku Vallaraamatukogu

Külli Rauam 10

Vallavalitsuse istungid

19. novembri istungil

Seati hooldus raske puudega isikule.

Valla 2019. aasta eelarve tuludesse lisati Eesti Noorteühenduste Liidu, SA Archimedes, Lääne-Harju Vallavalitsuse, SA Keskkonnainvesteeringute Keskus ja Eesti Noorsootöö Keskuse poolt eraldatud sihtotstarbelised vahendid.

23.11.2019 Saku Valla Kultuurikeskuse Saku saalis toimuva tantsuõhtu pileti hinnaks kehtestati 12 eurot eelmüügist ja 15 eurot samal õhtul ostes; 27.12.2019 Kiisa saalis toimuva peo pileti hinnaks 15 eurot (kohapeal ostes).

Saku Valla Kultuurikeskusel lubati korraldada turukaubandust 14.12.2019 kell 10–14 Kiisa jõululaadal Kiisa Vabaajakeskuses ja 21.12.2019 kell 10–16 Jõulutelgi üritusel Sakus Teaduse 1. Müügipilet maksab 5 eurot päevas.

Parimaid sportlasi otsustati tunnustada Saku valla tänukirjaga.

Anti projekteerimistingimused tuuleturbiinide ehitusprojekti koostamiseks Saustinõmmes Sihisalu ning üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks Metsanurmes Sookäpa tee 2 kinnistul.

Korraldatud jäätmeveoga liitumisest vabastati kahe kinnistu omanikud perioodiks, mil kinnistul ei elata ja kinnistut ei kasutata.

Metsanurme Aedniku tee ja Aedniku tee L1, Üksnurme Metsaoru ning Roobuka Standardi tee 10 kinnisasjadele seati sundvaldus AS Saku Maja kasuks.

Anti kõrvaltingimustega ehitusload Keraamika piirkonna vee- ja kanalisatsioonitorustike rajamiseks Metsanurmes Annekese põik, Annekese tee 1, Ilmarise tee 2, Keraamika tee, Koidu tee, Kuldkinga tee, Kuuseheki põik, Kuuseheki tee 15, Kõivu tee, Laanelille tee, Metsatähe tee, Muti tee, Nurga tee 4, 2b, 4a, Sihiääre tee 4, Sõnajala tee 3, Eelmaa, Kõivu tee, Metsatähe ja Viilu kinnistutel.

26. novembri istungil

Kinnitati 2020. aastaks õppekoha tegevuskulu arvestuslik maksumus ühe õpilase kohta: Saku Muusikakoolis 2734 eurot aastas; Saku Gümnaasiumis 124, Kurtna Koolis 159 ja Kajamaa Koolis 454, Kurtna lasteaias 277, Päikesekillus 343 ja Terakeses 323 eurot kuus.

Kaitseliidu Harju maleval lubati talvepäevade läbiviimiseks 30.11.2019 kell 8–19 tasuta kasutada Saku Gümnaasiumi põhikoolimaja ja Saku Spordikeskuse ruume.

Kiisa raudteejaama juurde rajatavale ühistranspordipeatusele määrati nimeks Kiisa jaam; Kiisa turu juures asuva peatuse Kiisa rdtj nimeks pandi Kiisa turg, riigimaantee nr 11240 ääres asuva peatuse Kiisa nimeks Kiisapalu, riigimaantee nr 11152 ääres asuva peatuse Kiisa nimeks Kiisa kauplus, riigimaantee nr 11152 ääres asuva nimetu peatuse nimeks Kiisa keskus.

MTÜ-l AeroBike Cycling Agency lubati paigaldada perioodiks 28.11.2019–1.05.2020 Männiku külasse 11340 Tallinn-Saku-Laagri tee teekaitsevööndisse 15 m² suuruse pindalaga reklaamtreiler.

Kajamaa Kooli hoolekogu koosseisu määrati vanemate esindajaks Rena Tauk.

Kinnitati Saku Muusikakooli hoolekogu koosseis: lastevanemate esindaja Katrin Lipso, vilistlaste esindaja Heidi Havam, õpetajate esindaja Reet Schumann ja õppurite esindaja Karlotte Boitšuk ja volikogu esindaja.

Otsustati kompenseerida raske puudega lapse logopeedi- ja teraapiateenus.

Otsustati kompenseerida sügava puudega isiku eluruumi kohandamise kulud.

MTÜ-le Harju Jahindusklubi Saku Jahiselts anti luba jälitada, püüda, surmata kopraid Vääna jõe ääres Saku aleviku piires.

Anti projekteerimistingimused elektripaigaldise ehitusprojekti koostamiseks Tänassilmas Tänassilma tee 23a; Tänassilma tee L5; Tänassilma tee; Tänassilma tee L3; Tänassilma tee L1; Tänassilma tee 31 ja Tänassilma tee 33.

Riigi omandisse jäetava maaüksuse sihtotstarbeks määrati maatulundusmaa 100% ning aadressiks Tõdva küla, Kurepõllu.

Määrati Jälgimäe külas asuva katastriüksuse Pärnu mnt 549 jagamise tulemusel moodustatavate katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed.

AS Saku Maja kasuks seati sundvaldus Metsanurme Metsavaikuse tee, Hiiemänniku tee, Kraavihalli tee, Kuresoo tee L4, Kuresoo tee L3, Vesiheina tee, Hundinuia tee 13, Hundinuia tee, Kuremarja tee, Sookäpa tee, Kurereha tee ja Kuresoo põik kinnisasjadele.

Elektrilevi OÜ kasuks seati sundvaldus Roobuka küla Toomase tee L1 kinnistule.

Kehtestati detailplaneering Tänassilma küla Tänassilma tee 20 maaüksusel.

Võeti vastu Saku valla Tänassilma küla Kokatalu tee 1 maaüksuse ja lähiala detailplaneering.

Nähti ette, et ehitusteatise alusel piirdeaia rajamisel Sakus Põik tn 8 peavad ehitusteatise esitanud isik, ehitusprojekti koostaja ja ehitise omanik arvestama Telia Eesti AS-i ja Elektrilevi OÜ tingimustega.

Anti kõrvaltingimustega ehitusload Kasemetsa tee sõidu- ja jalgtee ning Kasemetsa tee tänavavalgustuse rajamiseks Kiisal Kasemetsa tee ning Metsanurmes Kasemetsa tee, Kasemetsa tee 66 ja Kasemetsa tee 181 kinnistutel.

Rein Talile anti valla tänukiri (vt lk 17).

Valla parimat treenerit ja spordielu edendajat otsustati premeerida jõusaali ja ujula pääsmega.

ANNIKA VOOSEL

3. detsembri istungil

Kinnitati Saku Muusikakooli õppetasu suurus 2020. aastal. Kui õppuri ja tema mõlema vanema või üksikvanema rahvastikuregistrijärgne elukoht muusikakooli võtmise hetkel ja iga järgneva aasta 1. jaanuari seisuga on Saku vallas, siis ettevalmistusklassis ilma pilliõppeta 22,78 eurot, ettevalmistusklassis koos pilliõppega 34,17 eurot, põhi- ja üldõppes ning lisa-aastatel 45,56 eurot kuus, muul juhul ettevalmistusklassis ilma pilliõppeta 45,56 eurot, ettevalmistusklassis koos pilliõppega 68,34 eurot ning põhi- ja üldõppes ja lisa-aastatel 91,12 eurot kuus. Pere teisele ja järgnevatele Saku valda registreeritud lastele on tasu 50% väiksem. Täiskasvanud Saku valla elaniku õppetasu on 91,12 eurot. Saku vallas elaval puhkpilliorkestri Saku liikmel tuleb tasuda 50% õppetasust.

Otsustati kompenseerida raske puudega lapse lapsehoiuteenus.

Anti projekteerimistingimused spordi- ja puhkerajatise (mägi) ehitusprojekti koostamiseks Kurtna aiamaa kinnistul, üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks Sakus Pähklimetsa tee 34 ja aiamaja laiendamise ehitusprojekti koostamiseks Roobukal Roobuka põik 16 kinnistul.

Anti nõusolek Saue külas asuvate katastriüksuste Untmäe ja Karuvildiku piiride muutmiseks ning jagamiseks, määrati moodustatavatele katastriüksustele koha-aadressid ja sihtotstarbed: Untmäe, Karuvildiku ja Kalmu, kõik 100% maatulundusmaad.

Metsanurme küla 11242 Kasemetsa tee L5 kinnistule määrati sundvaldus Elektrilevi OÜ kasuks. Ala suurus on 20 m².

Jälgimäel asuva katastriüksuse Vaha uueks aadressiks määrati Mõisavahe tee 14.

10. detsembri istungil

Pakkujate puudumise tõttu tunnistati nurjunuks Sakus Uusmäe tn 8-8 asuva korteriomandi enampakkumine. Otsustati korraldada uus avalik enampakkumine ja kinnitati selle tingimused.

Kinnitati Saku Lasteaia Päiksekild ruumide ja õueala üürihinnad alates 1.01.2020.

Käsikellade ansambli Campanelli laagri läbiviimiseks 15.12.2019 kell 10–17 ning Saku valla inimestele tasuta kontserdi korraldamiseks 05.01.2020 kell 15–19 anti

MTÜle Kellamäng tasuta kasutada Saku Valla Kultuurikeskuse II korruse saal.

11 isikuga otsustati sõlmida sotsiaalkorteri kasutamise tähtajaline üürileping.

Otsustati kompenseerida raske puudega lapse lapsehoiuteenus.

Kinnitati lapsehoiuteenuse hüvitise maksimummäärad 2020. aastaks ühe lapse kohta ühes kuus. Kui lapse ja mõlema vanema või üksikvanema rahvastikuregistrijärgne elukoht on lapse lastehoidu võtmisel ja järgneva aasta 1. jaanuari seisuga Saku vald, on hüvitis kuni 350 eurot. Kui perest käib lasteasutuses või lastehoius samaaegselt kaks või enam last, on teise ja iga järgmise lapse hüvitis kuni 367,52 eurot. Kui lapse ja ühe vanema rahvastikuregistrijärgne elukoht on lapse lastehoidu võtmisel ja järgneva aasta 1. jaanuari seisuga Saku vald, on hüvitise määr kuni 291,60, samaaegselt lasteasutuses või lastehoius käiva pere teise või järgneva lapse puhul kuni 326, 64 eurot. Hüvitis makstakse lasteasutustele.

Muudeti Kiisa Metsavahi kinnistu üksikelamu ja abihoonete ehitusprojekti koostamiseks antud projekteerimistingimusi.

Pikendati ühe isiku ettekirjutuse täitmise tähtaega.

Korraldatud jäätmeveoga liitumisest vabastati 12 kinnistu elanikud perioodiks, mil nad kinnistut ei kasuta.

Määrati piiride muutmise tulemusel Rahulas moodustatavate katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed: Pihlaka tee 25, elamumaa 100%, ja Pihlaka tee, transpordimaa 100%.

Anti nõusolek Rahulas asuva katastriüksuse jagamiseks, määrati moodustatavate katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed: Männiksaare, maatulundusmaa 100%, ja Tammiksaare, maatulundusmaa 100%.

Männikul asuva katastriüksuse Männiku harjutusväli uueks sihtotstarbeks määrati mäetööstusmaa 95% ja tootmismaa 5%.

Tänassilmas asuvad kinnistud Tänassilma tee ja Tänassilma-Laagri tee L4 koormati isikliku kasutusõigusega Telia Eesti ASi kasuks. Koormatavate alade pindalad on 875 m² ja 47 m².

Anti projekteerimistingimused üksikelamu ja abihoonete ehitusprojekti koostamiseks Metsanurmes Tagalepa kinnistul ja üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks Metsanurmes Keraamika tee 8 kinnistul.

Kooskõlastati kavandatavate soojuspuuraukude asukoht Tänassilmas Metsavaimu tee 17 kinnistul tingimusel, et puuraugud jäävad Ordoviitsiumi-Kambriumi põhjaveekihist ülespoole.

KRISTA LORD

Vallavolikogu istungid

Volikogu 21. novembri istungil

* Otsustati anda luba ASile TREV-2 Grupp geoloogiliste uuringute läbiviimiseks liiva tarbevaru uuringuks Männiku XIX uuringuruumis.

* Jäeti kooskõlastamata ASi Tariston geoloogilise uuringu loa taotlus. Ettevõte tahtis uurida liiva ja kruusa tarbevaru Tõdva uuringuruumis.

* Otsustati võtta rahaliselt hinnatav kohustus, et hallata jäätmejaama 2020.–2023. aastal, eeldatav maksumus on kuni 165 000 eurot.

* Muudeti Saku Vallaraamatukogu kasutamise eeskirja, et see oleks kooskõlas rahvaraamatukogu töökorralduse juhendiga.

* Võeti vastu kaasava eelarve menetlemise kord.

VICTORIA PARMAS

Planeeringuteated

Avalikud väljapanekud

Alates **20.12.2019 kuni 02.01.2020** on tööaegadel Saku Vallavalitsuse (Teaduse 13, Saku alevik) II korruse infostendil ning Saku valla kodulehel (https://www.sakuvald.ee/detailplneeringute_avalikust) avalikul väljapanekul Saku valla **Tänassilma küla Kokatalu tee 1** kinnistu ja lähiala detailplaneering (edaspidi DP).

DP ala asub Tänassilma külas Tänassilma tee, Kokatalu tee ja Kokatalu tee 5 maaüksuste vahelisel alal ja selle moodustavad Kokatalu tee 1 maaüksus ja osa Kokatalu tee maaüksusest. Planeeritava ala suurus on ca 6200 m². DP eesmärk on planeeringuala kruntideks jaotamine, hoonestusala ja ehitusõiguse määramine. Lahendusena nähakse ette jaotada ala kolmeks krundiks, millele määratakse ehitusõigus üksikelamu ja abihoonete ehitamiseks. Elamud võivad olla kuni 2-korruselised ja kuni 9 meetri kõrgused, abihooned 1-korruselised ja kuni 6 meetri kõrgused. Juurdepääs krundile on kavandatud Tänassilma teelt ja Kokatalu teelt. Vesi saadakse olemasolevast puurkaevust, kanalisatsioon kogutakse kogumismahutitesse. DP on kooskõlas Saku valla üldplaneeringuga ning selle elluviimisega ei avaldata olulist mõju ala ja selle lähiümbruse majandus-, sotsiaal-, kultuuri- ja looduskeskkonnale. Avaliku väljapaneku jooksul on igal isikul õigus DP kohta arvamust avaldada.

Detailplaneeringud

Saku Vallavalitsuse 26.11.2019 korraldusega nr 638 kehtestati Saku valla **Tänassilma küla Tänassilma tee 20** (endine Toomanurga) kinnistu detailplaneering (edaspidi DP).

Planeeritav ala asub Tänassilma külas Tänassilma tee ja Metsnugise tee vahelisel alal ja selle moodustavad Tänassilma tee 20 kinnistu ning osa Kivinugise tee ja Metsnugise tee maaüksusest. Planeeritava ala suurus on ca 5,1 ha.

DP koostamise eesmärk on Tänassilma tee 20 (katastritunnus: 71801:001:1296, sihtotstarve maatulundusmaa 100%, pindala 4,31 ha, kinnistusregistri registriosa nr 13234802) kinnistu kruntideks jaotamine, hoonestusalade piiritlemine ja ehitusõiguse määramine, et lisaks olemasolevale hoonele ehitada üksikelamud ja abihooned. DPga säilitatakse rohekoridori alas haljasmaa ja parkmetsade maa, kaitsehaljastuse maa juhtotstarve ning rohekoridorist väljajääv osa jaotatakse kolmeks elamumaa krundiks. Kruntidele on lubatud ehitada üks kuni 2-korruseline elamu ning kuni neli abihoonet. Elamu lubatud maksimaalne kõrgus on kuni 9, abihoonel kuni 6 meetrit. Rajatakse üks kõiki planeeritavaid elamuid teenindav puurkaev, kanalisatsioon lahendatakse kogumismahutitega igal krundil eraldi. Juurdepääsud kruntidele on Tänassilma teelt ja Metsnugise teelt. DP on vastavuses Saku valla üldplaneeringuga.

Kehtestamise korraldusega on võimalik tutvuda Saku valla kodulehel ning tööaegadel Saku Vallavalituses (Teaduse 13, Saku alevik).

Jõulu-tuled

Kusagil oktoobris hakkavad särama esimesed jõulutuled. Umbes samal ajal tekivad poodidesse riiulid karra ja küünaldega. Varsti on lettidel piparkoogid. Siis sussišokolaadid. Novembri pimedatel õhtutel on jõuluvalgust juba kõikjal ning jõulukaupade riiulitest on kaupluses raske mööda mahtuda.

Umbes samal ajal tuleb mõte – mida küll sel aastal kingikotti pista? Sest kui juba kingitus, siis olgu korralik – selline, mis saajal meele rõõmsaks teeb. Aga mis teeb?

Esimene poeskäik jääb muidugi oktoobrisse. On ju vaja vaadata, mida pakutakse ja kus on. Paraku pole midagi erilist. Ostud jäävad tegemata.

November. Ikka saab poes käidud. Saab vaadatud üht ja teist. Nii mööda minnes.

Ühel hetkel jõuab hingedekuu viimasesse kolmandikku. Aga kingitused on ikka ostmata.

Novembri lõpus ja detsembri alguses on pea igaühel tööl kiire, tarvis ju kõik tegemata asjad ära lõpetada. Jõulukontserdile ja -laadale ja -etendusele tahaks ju ka. Kodus on vaja kuusk tuppa tuua, kardinad vahetada, jõulukaunistused üles riputada … Üks nädal läheb rahmeldades kaotsi. Kurb tõdemus, et kingid kõik ostmata, hakkab nüüd pidevalt peas vasardama.

Pärast tööd on vaja väsimus maha raputada ja poodi kihutada. Rõivakauplus. Siis raamatud ja lauamängud. Kingad, elektroonika, ehted, lõhnaõlid, aksessuaarid … Sulgemise ajal selgub, et kott on endiselt tühi. Koju jõuab hilisõhtul.

Järgmine õhtu möödub järgmises kaubanduskeskuses. Saak pole kiita.

Äkki mingi elamus? Spordisaali pääse või bowlingu-mäng, retk põgenemistuppa või teatripilet? Õhtusöök? Reis? Valikuid kui palju! Aga – kas ikka sobib, kas teeb meele rõõmsaks? Äkki paneks pakki sihtotstarbelise raha, näiteks koti ostmiseks? Või raamatupoe kinkekaardi? Või „reisiseemne“? Ei, sel aastal tahaks midagi muud.

Jälle kaubanduskeskusesse. Järgmisel õhtul internetti. Siis jälle …

Kui jõuluõhtu kätte jõuab, on tuba puhas ja kuusel küünlad säravad. Sült on valmis ja praad ahjus. Ja vajalikud kingitused ka olemas. Kõik on hästi, aga paraku kipub väsimus liiga tegema.

INNA MIKLI

MIKS ON SAKU VALLAS HEA ELADA?

Kuni 31. detsembrini on aega registreerida vallakodanikuks nõnda, et nii sina kui vald hakkate kasu saama juba järgmisel aastal - sinu tulumaks laekub valla eelarvesse ja sina saad kasutada vallaelaniku soodustusi.

Sinu tee lükkab puhtaks valla tellitud lumesahk, sinu lapsed saavad käia soodsamalt muusikakoolis, lasteaias ja lastehoius, sul on võimalik taotleda sünnitoetust ja mitmeid sotsiaaltoetusi, saad spordikeskuses soodsamalt sporti teha ja uues jäätmejaamas soodsamalt jäätmeid ära anda.

Vallakodanike rahaga ehitab vald välja tänavavalgustuse, hooldab valla teid, pakub lastele ja ka täiskasvanutele huviringe, rajab matka- ja suusaradu ning -mägesid.

1. jaanuarist muutuvad lasteaia ja -hoiu kohatasud. Edaspidi tuleb tasuda 20% miinimumpalgast. Kui lapse mõlemad vanemad või üksikvanem on oma elukoha aadressiks märkinud Saku valla, saab soodustust - tasu on vaid 10%. Muusikakooli õppemaks on vastavalt 91.12 või 45.56 eurot.

ÜLE 100 HUVIRINGI JA SPORDITRENNI

80 KM KERGLIIKLUSTEID

TASUTA JA SOODNE JÄÄTMEKÄITLUS

ÕPILASTELE TASUTA SÕIT JA KOOLITOIT

KELGUMÄED, UISUVÄLJAD, SUUSARAJAD

VÄGA HEAD KOOLID JA LASTEAIAD

REGISTREERI OMA ELUKOHT

Vallamajas
Teaduse 13

Kodus arvutis
Prindi aadressilt sakuvald.ee ja saada postiga Teaduse 13

E-teenusena
Täida www.rahvastiku-register.ee

Projekti- ja tegevustoetustest

3. veebruar 2020 on Saku valla 2020. aasta eelarve mittetulundusliku tegevuse (edaspidi MTT) projekti- ja tegevustoetuse taotluste esitamise tähtaeg.

Taotlusi on võimalik esitada alates 1. jaanuarist 2020 esmakordselt Saku valla veebilehel e-teeninduse keskkonnas.

15. jaanuaril 2020 kell 17.30 toimub Saku Vallaraamatukogus (Teaduse 1, Saku) MTT infotund, kus tutvustatakse e-teeninduse keskkonnas taotluse esitamise võimalust ja menetlemist.

Projektitoetust saavad taotleda Saku vallas tegutsevad mittetulundusühingud, seltsingud, sihtasutused ja üksikisikud projektidele, mille tegevused on suunatud Saku valla elanikele elukeskkonna, turvalisuse, keskkonnakaitse, spordi, noorsootöö, kultuuri, hariduse, sotsiaaltöö, tervise ja külaliikumise edendamiseks.

Tegevustoetust saavad taotleda Saku vallas tegutsevad mittetulundusühingud, kelle põhikirjaliseks eesmärgiks on aleviku või külaliikumise arendamine, Saku Vallavolikogu otsusega spordiklubid Saku Sporting, Saku Korvpalliklubi ja tantsuklubi Danceland ning seltsing Kiisa-Kurtna-Tagadi-Roobuka pensionäride ühendus, seltsing Kajamaa piirkonna külade pensionäride ühendus Meelespea, seltsing Saku pensionäride ühendus Elukaar, MTÜ Saku Diabeetikute Selts, MTÜ Saku Valla Invaühing ja Saku Valla Lasterikaste Perede Ühendus.

Mittetulundusliku tegevuse toetuse andmise kord asub valla kodulehel.

Info e-postil helemall.kink@sakuvald.ee või telefonil 671 2405.

HELE-MALL KINK

Saku valla kaasav eelarve 2020

Mis oleks, kui sulle pakutakse 20 000 eurot ja öeldakse, et võid soovida selle eest, mida iganes. Tingimuseks on ainult, et seda sinu reaalsuseks saanud soovi peavad saama kasutada kõik Saku valla elanikud ja see ei tohi hiljem tuua vallale kaasa ebamõistlikke kulusid.

Mis oleks, kui Sakus oleks oma purskkaev või üle jõe viiks veel mõni sild või et mõnes kaugemaski külas saaks õues lauatennist mängida ja lapsed mänguväljakul hullata või saaks jalutada kevadel piki kirsiõite alleed või oleks Kiisal ka selline päris turg ja ka rulapark ja Sakus rattapark ja teed-tänavad lööks jõuluajal valgusest särama.

Kas tuleb midagi tuttavat ette? Just sellised soovid viskasid meie valla elanikud õhku aasta tagasi, tehes ettepanekuid kaasavasse eelarvesse. Osa ettepanekuid saigi teoks – Tõdva vabatahtlikud päästjad on kohe-kohe saamas endale soojad valves oleku ruumid ja Kurtna küla madalseiklusraja. Mõned teised soovid ei saanud küll kaasavast eelarvest raha, kuid said siiski teoks. Nii on Saku alevik neil jõuludel tsipake valgem ja Kiisal edeneb turuplatsi ehitus.

Aasta on möödas ja kaasav eelarve tuleb jälle. Taas on vallaeelarvest tükike vallarahva otsustada. Vallavalitsus ootab 31. detsembriks ideid, mis saaks tehtud 20 000 euro eest. Ja miks mitte soovida ka samu soove, mis aasta tagasi.

VICTORIA PARMAS

Kaasavas eelarves ette nähtud summat võib kasutada Saku vallas avalikes huvides investeeringu tegemiseks, avalikku ruumi olulise objekti rajamiseks või muul viisil avalikku hüvet pakkuvate ühekordsete kulude katmiseks.

Idee esitamisel pane kirja selle
- nimetus, lühike kirjeldus ja vajaduse põhjendus,
- kavandatav asukoht,
- esitaja nimi ja kontaktandmed,
- illustratsiooniks võib lisada fotosid või muud materjali.

Idee
- elluviimiseks ei tohi kuluda üle 20 000 euro,
- ei tohi tuua tulevikus vallale kaasa ebamõistlikke kulusid,
- peab olema ellu viidav aasta jooksul.

Ideid saab esitada kuni 31. detsembrini vallavalitsusse e-postiga saku@sakuvald.ee või tuua Teaduse tänav 13 majja.

Ettepaneku tegijale ei maksta raha välja, vaid ettepaneku viib ellu vallavalitsus, arvestades Saku vallas kehtivat hankekorda.

Ideid võivad esitada kõik vallaelanikud. Vallavalitsus hindab, millised ettepanekud vastavad eespool loetletud tingimustele, ning paneb need hääletusele.

Oma toetushääle saab anda vähemalt 16-aastane vallaelanik, kelle elukoht on rahvastikuregistri järgi Saku vald.

Hääletada saab 14 päeva jooksul kas elektrooniliselt valla kodulehel www.sakuvald.ee või Saku vallavalitsuses või raamatukogudes Sakus, Kiisal, Kurtnas ja Kajamaal.

Ellu viiakse üks või mitu enim hääli saanud ettepanekut, mille maksumus jääb kaasava eelarve piiridesse.

Rattasportlane Rait Ärm. Foto Victoria Parmas

Valla paremad sportlased

Eritunnustus – autoralli (WRC) maailmameister ja kolmandat aastat järjest MM-sarja parim kaardilugeja **Martin Järveoja**
Aasta meessportlane – **Rait Ärm** (rattasport)
Aasta naissportlane – **Liina Tšernov** (kergejõustik)
Aasta noorsportlane (mees) – **Marten Männi** (jetisport)
Aasta noorsportlane (naine) – **Liis Rehemaa** (võistlustants)
Aasta meeskond – Ultimate Frisbee Saku, treener **Robin Lilleorg**
Aasta naiskond – **Saku Sportingu esindusnaiskond**, treener Jan Harend
Aasta treener – rattaklubi Porter Racing lastetreener **Janek Järva**
Aasta spordiedendaja – **Kristina Tennokese**

Võistlustantsija Liis Rehemaa. Foto Erlend Štaub

Saku hariduselu 150

30 aastat 139- või 140-aastase Kurtna Kooli taasavamisest

Ajaloost

Kurtna Kool on Saku vallas üks vanemaid. Kõigepealt avati 1869. aastal kool Kajamaal, siis 1873. aastal Rahulas ja Jälgimäel. Neljas oligi Kurtna, sealne haridustempel sai valmis aastal 1879 või 1880. Ehk tänase Kurtna kooli ajalugu ulatub 140 või 139 aasta taha. Täpselt polegi teada. Kuid teada on, et kool rajati kohalike talupoegade initsiatiivil: mehed tahtsid, et nende lapsed saaksid kooliharidust. Neid toetas mõisnik – andis krundi ja oma metsast palke.

Tagadi ja Kurtna vahelise tee ääres asuvas vanas majas õppisid lapsed ligi sada aastat. Aastal 1976, ajal, kui paljude väikeste maakoolide tegevus Eestis lõpetati, suleti õpilaste vähesuse tõttu ka Kurtna kool.

1980. aastatel elanike hulk Kurtnas ja Tagadil kasvas ning Kurtna küla keskusesse, praeguse koolimaja kohale, ehitati uus lasteaed-algkool. See maja avas uksed 30 aasta eest, aastal 1989. Sellest ajast on õppeasutus kogu aeg aina kasvanud. Kui alguses oli koolimajas paar lasteaiarühma ja paar klassi, siis praeguse aastatuhande alguses oli rühmi rohkem ja klasse juba kuus. Kool jäi lastele kitsaks.

2007. aastal hakati ehitama uut maja. Kuna uus hoone pidi tulema endise kohale, kolisid õpilased ja õpetajad novembrikuus ajutiselt Saku Valla Majja. Kurtna Kooli hinge võtsid kollases kastis ka kaasa. Õpilased-õpetajad pääsesid uude koolimajja juba septembris 2008, ajal, mil spordikompleksi ja lasteaiaosa ehitustööd veel käisid. Uus looduslikest materjalidest keskkonnasõbralik energiasäästlik koolihoone avati 30. novembril 2008.

Samal õppeaastal hakkas kool kasvama: lisandus 7. klass, järgmisel aastal 8. ja siis 9. klass. Esimene lend lõpetas Kurtnas põhikooli aastal 2010.

Õpetajad, vilistlased ja külalised.

Tervitab direktor Kristjan Saar

Täna on Kurtnas lasteaed-põhikool, milles on 7 lasteaiarühma ja 10 klassi (3. klasse on kaks). 29. novembril tähistati kooli taasavamise 30. aastapäeva.

INNA MIKLI

Pidulik kontsert

Mälestusi

Lidia Hokkonen

Mina läksin Kurtna 4-klassilisse kooli 40. aastate lõpus. Kool oli siis Tagadil ja enamus õpilasi elas ka Tagadil – Arengu kolhoosis. Kurtnast käisime vaid nelja-viiekesi. Kooli oli umbes kaks kilomeetrit. Enamasti läksime jala, kuid talvel, kui oli väga külm, viis ühe poisi isa hobusega – tal oli saan.

Koolimajas õppisid kõik lapsed ühes klassis – meid oli kokku ligi 20, poisse ja tüdrukuid umbes võrdselt. Mäletan, et pingid olid kahes reas.

Õpetaja õpetas kordamööda – pani ühe klassi tööle, siis teise, kolmanda, neljanda. Seletas ka kordamööda. Lugemine sai selgeks ja muu vajalik kõik ka.

Meie õpetaja oli naisterahvas, ta nimi oli Leena Roots. Ta oli sõbralik ja hea. Ega keegi ju talle vastu ka ei hakanud, mõni poiss vahel veidi lobises. Siis õpetaja muidugi riidles. Kuid minuga ei kurjustanud ta mitte kunagi.

Kevadel ja sügisel olime vahetundides ja võimlemistundides enamasti väljas, kuid talvel toas. Meil oli koolimajas väga soe. Õpetaja õde oli koolitädi, tema küttis ahju ja hoolitses maja eest. Süüa meile ei tehtud, igaüks võttis ise kodust võileiva kaasa.

Aastal 1953 said Kurtna kooli neli klassi läbi ja mina läksin Tallinna edasi õppima.

Sain linnakoolis hakkama – õpetaja Roots oli kõik vajaliku hästi selgeks õpetanud. Linnas oli ühes klassis umbes nii palju lapsi, kui varem terves koolis. Minule meeldis Kurtnas rohkem: seal oli kõik tuttav ja kodune.

Nüüd olen mõnikord koolimajast mööda jalutanud. Alati on hea tunne kooliajale tagasi mõelda.

Ahto Lutter

Läksin Kurtna kooli aastal 1972. Olin siis 6aastane, 7aastaseks sain alles oktoobris. Elasin Kurtnas, seal oli lapsi vähe ja tookord lasteaeda polnud. Olin üksi kodus ning ema arvas, et parem on kooli minna.

Kurtna kool oli tookord kolmeklassiline ja asus Tagadi külas. See maja on tänaseni alles – seal, kus praegu on vana kooli bussipeatus. Sõitsin sinna rattaga. Ja mõnikord kartsin, sest vahel oli teel loomi. Metssead jooksid inimest nähes minema, kuid põdrad jäid uudishimulikult vaatama. Ma teadsin, et nad ei ründa, kuid pelgasin ikka. Ema küsib vahel veel nüüdki, et kas ma põtru kardan.

Koolmaja oli suur, aga lapsi oli vähe, kõige vähem 6–7 ja kõige rohkem ligi 20. Kõik tundsid kõiki, olime kui üks pere.

Klassiruume oli kaks. Ühel aastal 2. klassi polnudki, teistel aastatel oli liitklass ehk 1. ja 3. klass olid koos.

Minu õpetaja oli Helgi Ernits (hiljem Helgi Ansip), maailma parim õpetaja. Ta oli väga tark inimene, koolis oskas rõhuda õpilaste tugevatele külgedele, lapsi innustada. Õpetaja andis meile kõiki tunde. Laulutunnis mängis akordionit ja harmooniumi. Meiegi proovisime harmooniumi mängida, kuid edutult.

Olime palju väljas, eriti kevadeti, kui ilmad ilusad. Võimlemine oli ikka õues. Ja muidugi olime väljas ka vahetundidel. Meil olid kooli hoovis ronimispuud ja redelid, seal turnisime. Tegime ka matku, näiteks käisime koos õpetajaga Tagadi kuulsate Koosi kivide juures. Läksime ringi läbi metsa, nii tuli päris pikk matk.

Meil oli klassis palju asju, neid võis alati vaadata. Ma ei mäleta, et keegi midagi meelega ära oleks lõhkunud. Aga eks mõni asi läks katki ka. Näiteks olid ühes karbis vahast õunad ja pirnid. Nii loomulikud nägid välja, et kõigil olid hambajäljed sees – keegi oli proovinud süüa.

Õpetaja pani meid tööd tegema. Nii tõime puid ja kütsime kooli ahju. Suvel tegime aiatööd. Koolis oli küll söögituba, kuid polnud inimest, kes toidu valmis teeks. Kurtna linnukasvatusmajandil oli söökla ja minul tuli 2. ja 3. klassis iga päev pärast tunde sealt läbi minna. Kokk andis mulle mannergu toiduga, viisin selle ühe maja koridori. Õpetaja elas Kiisal, tuli hommikul jalgrattaga, võttis toidumannergu kaasa. Lõuna ajal saadeti keegi õpilastest söögituppa – gaasipliidil toitu soojendama. Mõnikord tegi õpetaja kooki, aga enamasti tal tunni ajal toidu tegemiseks aega ei jäänud. Sõime kõik koos, kenasti ja viisakalt, kasutasime korralikult söögiriistu, toiduga ei mänginud.

Õppisin selles vanas koolimajas kolm aastat, siis läksin Saku kooli 4. klassi. Ma ei tahtnud minna, sest minu klassikaaslased elasid Tagadil ja läksid Kohila kooli. Jäin nii oma sõpradest ilma, sest edaspidi oli nendega suhelda aega vaid suvel.

Triin Susi

Mina läksin Kurtna 5-klassilisse kooli 1994. aastal. Õppisin vanas väikeses majas. Koolis oli siis nii 60–70 õpilast. Klassid olid sel ajal ka pisikesed: meil oli esimesel aastal kolm tüdrukut ja palju poisse, kuid lõpetasime vaid üheksakesi.

Meie õpetaja oli Tiina Kuusing. Ta oli väga nõudlik ja ei lubanud lobiseda, kuid kuulas alati mured ära ja leidis probleemidele lahendused. Tema tütar õpetas meile kunsti. Eve Lutter andis kehalist kasvatust, rütmikat. Ta pani meid alates 1. klassist kohe rahvatantsu tantsima – see lihtsalt käis koolieluga kaasas. Anne Saame oli muusikaõpetaja, tema pani meid koorilaulu laulma ja flööti mängima, saatis lauluvõistlustele. Hästi tore oli ka inglise keele õpetaja Astrid Kõva. Nüüd õpetab ta minu lapsi.

Meie ajal vahetundide ajal ei joostud. Õpetaja Maie Vahtramäe mängis akordioni ja me mängisime ringmänge. See oli tore. Koristajatädi Virve Marland õpetas meid koroonat mängima, saime selle kõik selgeks.

Vahel käisime koolimaja keldris. Sinna lubasid õpetajad harva, vaid siis, kui neil tõesti hea tuju oli. Keldris oli pime ja hirmuäratav ja väga põnev. Seal oli tore joosta.

Tol ajal olime palju rohkem õues.

Tagadi tee ääres asuvas majas töötas Kurtna kool 1976. aastani.

Kurtna Lasteaed-Algkool aastatel 1989–2007

Kevadel ja sügisel soojade ilmadega olid õppetunnid mõnikord väljas. Kehalise tundides olime enamasti ikka õues, ka talvel külmaga – siis suusatasime. Kui ilm oli väga külm, keetis klassijuhataja meile sooja teed, jõime seda õuest tulles. Advendiajal panime mõnikord tunni ajal küünlad põlema, jõime teed ja ajasime lihtsalt juttu.

Kui mina koolis käisin, valiti vanemate õpilaste seast korrapidajaid. Korrapidaja läks paar minutit enne tunni lõppu klassist välja, kõndis mööda koridore ja helistas kella. See oli lõbus ja tore ja muidugi auasi ka. Olen õnnelik, et see kell on siiani alles.

Kui Kurtna kool läbi sai, õppisin edasi Sakus. Kuid Kurtnas meeldis mulle palju rohkem, sest seal oli väike, armas ja kodune kool. Täna õpivad Kurtna Koolis minu lapsed. Olen väga rahul, et nad saavad just selles koolis õppida. Ise läksin ka tagasi – olen kolmandat aastat Kurtna Kooli kokk.

Rain Alev (vasakul) ja Raimond Ojassalu vilistlaste nimel mälestusi jagamas.

Kurtna uus koolimaja sai valmis aastal 2008.

Rain Alev ja Raimond Ojassalu (II lend, lõpetasid 2011)

Meil on väga hea meel, et Kurtna Koolil selline väärikas number, 30, on täitunud. Väärib mainimist, et Kurtna Kool on sama vana näiteks Balti keti, Simpsonite, Eesti Panga ja Karl-Erik Taukariga.

Meil on olnud võimalus õppida ja kasvada nii Kurtna lasteaias, algkoolis kui ka põhikoolis.

Ega koolist kohe suurt meelde ei tulnud peale lolluste. Tagantjärele teatava immuniteediga julgeme küll öelda, et lollusi ja nalja sai päris palju tehtud. Aga lõpp hea, kõik hea – arvame, et tagantjärele meenutavad ka õpetajad neid asju, millest nad teadlikud on, kerge muigega.

Mainime ka ära, et meie isiklikud mälestused on paljuski uuest koolimajast, kuid oleme mõlemas majas õppinud enam-vähem võrdse aja. Vanast koolimajast on kõige paremini meeles võimsad ja tänapäevaste standardite kohaselt absoluutselt surmavalt ohtlikud turnikad kooliõuel, veel ohtlikum Kata ehk mängumaja katus lasteaia hoovis ja hirmus kelder, kus suuremat kasvu õpilased kõrgushüpet tehes pea lakke ära lõid. Võime seejuures kinnitada, et maja sisu on jäänud sama mõnusaks. Ainult talvel on jääpurikad kõvasti suuremad. Jaa, ega polegi kuskil mujal nii võimsaid jääpurikaid näinud kui Kurtna Kooli küljes.

Kurtna kooli visioon ütleb: "Oleme sõbralik maakool, kus õppimine on au sees". Täna näib, et see visioon on üsna kenasti ellu minemas. Sõbralikku tooni annavad ju ka need toredad oranžid seinad ja üldjoontes on nüüd, aastaid hiljem, koolimajja tulles päris muhe atmosfäär.

Päris tore atmosfäär oli ka meie ajal, kuigi üks peamisi vahetunni ajaveetmisi oli nn puukamäng, mis seisnes kivi-paber-kääride mängimises nii, et kaotaja sai kõigilt teistelt rusikaga vastu õlga. Rusikaga vastu õlga tagumine võib kõrvaltvaatajale üsna agressiivse mulje jätta, kuid tegelikult, lisaks ajaviitele, kasvatas see Kurtna Kooli poistest karmid ja ühtehoidvad mehepojad.

Jah, tegemist oli tõesti tõsiste meeste kasvulavaga. Üks tunde, mida tõenäoliselt kuskil mujal koolis Eestis, ja võib-olla ka välismaal, ei saanud kogeda, oli poiste tööõpetus. Tööõpetuse tunnid olid sellised, kust kunagi ei teadnud, mida oodata. Seal oli kõike: autode algõpetust, vibude, odade ja mõõkade meisterdamist, ahviraudteega sõitmist... Järgmine tööõpetuse õpetaja üritas selgeks teha, mis vahe on keermel ja vindil, kuid see polnud sugugi nii huvitav ja paljudele meist ilmselt jäigi vahe selgusetuks.

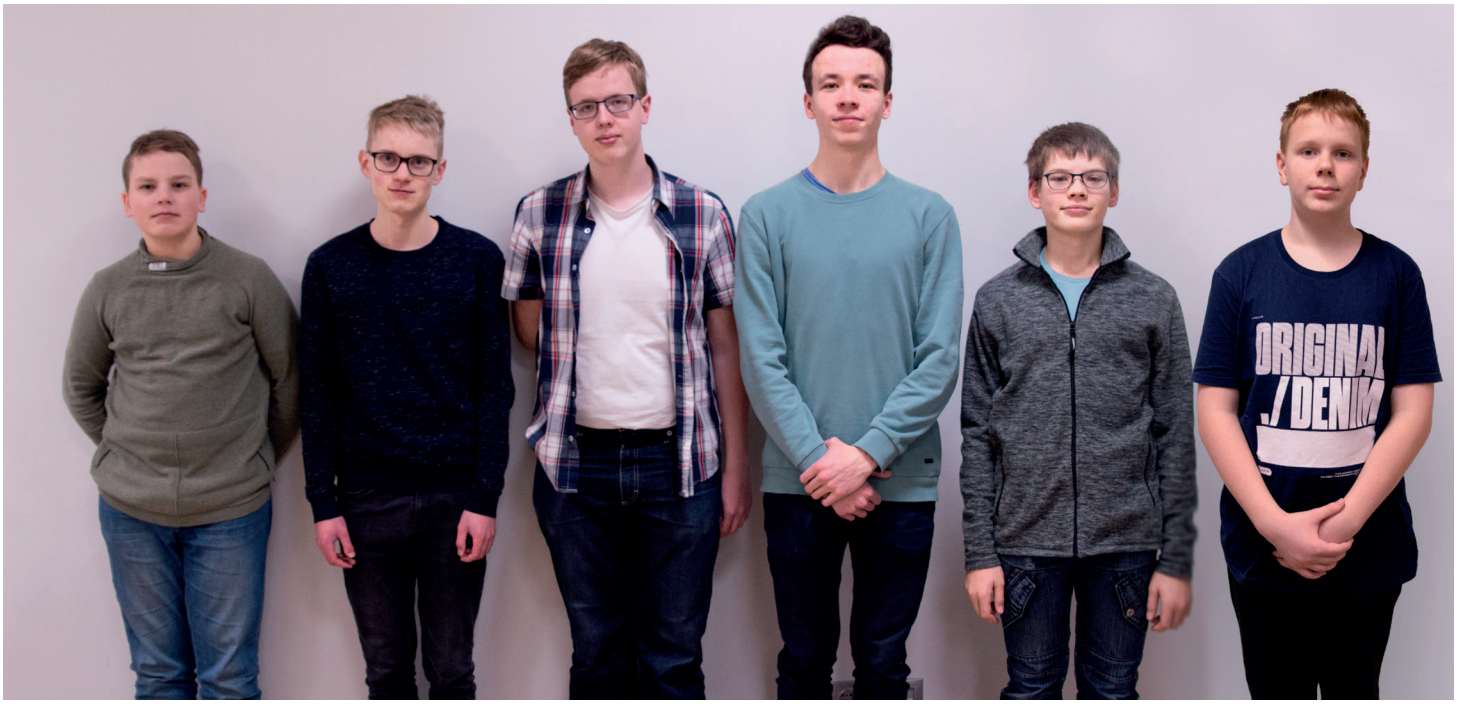
Kõige selle kõrval saab aga ka välja tuua, et esimene ettevõtluskogemus tuli meil Kurtna Koolist, kui õpilasfirmaga AS Koer ühe laari seepi tootsime. Kuigi algne plaan nägi ette laiaulatuslikumat äritegevust, oli algus seegi.

Kuigi olid ka mõned mõrud hetked, on head mälestused siiski suures ülekaalus – koolimaja on vägev, õpetajad on toredad ning pulli sai väga palju.

Lisaks oli Kurtna Kooli suur eelis ka see, et väikestes klassides sai õpetaja rohkem tähelepanu pöörata ja üleüldse oli õhkkond lähedane ja kokkuhoidev. Pluss – kooli sööklas pakuti siis ja pakutakse tänaseni suurepärast toitu.

Väga pull oli ka õpetajate päeval õpetajate vastu jalkat mängida – see pakkus õpilastele võimalust mõne kehva hinde eest õpetajatele magus värav lüüa.

Kõiki neid mälestusi kokku võttes täname omalt poolt kõiki toonaseid ja tänaseid õpetajaid, kes on suutnud keeruliste õpilastega hakkama saada, ning õnnitleme omalt poolt kõiki õpilasi. Soovime Kurtna Koolile palju õnne sünnipäevaks!

Oliver Vilba (vasakult), Jan Hendrik Jõgi, Rasmus Viil, Kert Kõpper, Toomas Ulmas ja Hendri Krestinov. Foto erakogu

Näitus „Saku enne ja nüüd“

Saku raamatukogus võib vaadata üht huvitavat väljapanekut– kultuurikeskuse multimeediaringi liikmete videonäitust „Saku enne ja nüüd“. Ekraanil vilksatavad tuntud paigad sellistena, nagu nad aastate eest olid, ja muutuvad siis tänapäevasteks. Uurisin autoritelt, millega tegemist.

Kes on näituse autorid?
Autoreid on kuus. 18aastane Rasmus Viil on Saku Gümnaasiumi 12. klassi õpilane, 17aastane Kert Kõpper õpib Saku kooli 11. klassis, 14aastased Hendri Krestinov, Oliver Vilba ja Toomas Ulmas käivad Saku Gümnaasiumi 8. klassis ning 14aastane Jan Hendrik Jõgi Tallinna Reaalkooli 8. klassis.

Kust tuli idee?
Soovisime teha midagi uut ja väljakutsuvat ning arvasime, et tegu võiks olla näitusega. Üks ideedest oli teha fotonäitus Saku valla mõjukamatest ja tuntumatest inimestest, kuid see tundus liiga keeruline. Teine idee, mis kõigile meeldis, oli näidata valla muutumist läbi aja. Otsustasime teha näituse kohtadest, mis Saku inimestele olulised ja tähtsad.

Kuidas töö käis?
Alustasime juba kevadel. Kõigepealt otsisime raamatukogu arhiivist sakulugu.ee vanad fotod ja pildistasime neil olevaid kohti uuesti. Ekraanil sulanduvad vanad pildid uuteks. Veidi hiljem leidsime ka 1988. aastal tehtud video Sakust, mille filmisime samamoodi uuesti üles ja panime näitusel vana, 30 aasta eest filmitud videoga kõrvuti. Lisaks lindistasime eri kohtadest heli ja panime fotodele taustaks.

Milliseid hooneid pildistasite ehk kuidas tegite valiku?
Pildistasime video tarbeks kõiki tähtsamaid ja suuremaid hooneid ning kohti, mida inimesed külastavad, näiteks on fotodel vallamaja, põhikool, algkool, õlletehas ja rongijaam.

Kas jäite ise tulemusega rahule?
Eks väikeseid vigu on ikka, kuid lõpptulemusega jäime väga rahule: näitus on just selline, nagu ette kujutasime.

Näitust saab täna vaadata raamatukogus. Mis sellest edaspidi saab?
Vähemalt detsembrikuu lõpuni saab videonäitust näha Saku raamatukogus. Hetkel muid plaane ei ole.
INNA MIKLI

Rahvusvaheline projekt õpetajatele

Saku Gümnaasiumi õpetajad on juba mitu aastat kasutanud võimalust käia Erasmus+ programmi toel ennast täiendamas Euroopa riikides toimuvatel koolitustel. Seekordne projekt oli kolmas ja kandis nime „Kaasaegne õpetaja“. Projekti eesmärgiks oli toetada õpetaja professionaalset arengut. Teemadeks olid innovaatiliste aktiivõppemeetodite kasutamine õppetöös, loovuse arendamine, avatud õpikeskkondade kasutamine, keeleoskuse parandamine, stressiolukordadega toimetulemine. Kõige olulisem eesmärk oli muuta õppeprotsess õpilaste jaoks huvitavamaks.

Projektis osales viis õpetajat. Sotsiaalainete õpetaja Anu-Liis Lauk käis Portugalis, ühiskonnaõpetuse õpetaja Merilin Nigumann Itaalias, klassiõpetaja Kati Tuulis Portugalis, inglise keele õpetaja Taivi Õigus Inglismaal ja inglise keele õpetaja Anna Judson Walesis.

Osalenute tagasiside oli väga positiivne. Saadi uusi teadmisi, tutvuti kolleegidega teistest riikidest. Tõdeti, et mured ja rõõmud on hariduse valdkonnas sarnased, olenemata, kus riigis sa töötad.

Koolituse käigus pidasid kõik õpetajad blogi, mis on kättesaadav aadressil
sgerasmuspluss.blogspot.com.ee/2017/07/rhodose-blogi.html
ANNE KULDMÄE
Saku Gümnaasiumi arendusjuht

Margusega pannkoogiraamatust

Foto: Inna Mikli

Kohe-kohe on ilmumas mälestusteraamat „Saku. Legendist tänapäeva“, milles endised ja praegused elanikud meenutavad Saku vallas elatud aega. Need lood on kokku korjanud, läbi lugenud ja välja valinud vallaraamatukogu juhataja Ene Loddes ja raamatukogu nõukogu esimees Margus Eiche. Päris mitmed mälestused on Margus Eiche ise kirja pannud – inimeste jutu järgi.

Üldsus teab Margus Eichet rohkem kui lastekirjanik Markus Saksatamme, sest Saksatamme nime all on ta kirjutanud lugusid lasteajakirjadesse Täheke ja Hea Laps ning tänaseks on tema sulest ilmunud juba 14 lasteraamatut. Neist viimane, „Pannkoogid! Nalja ja naeruga“, jõudis raamatulettidele alles kuu aja eest. Ehk Margus jõudis mälestusteraamatu tegemise kõrvalt ka lasteraamatu kirjutada.

Autor ise räägib, et tal on alati pooleli mitu raamatut: mõnda ta kirjutajab , mõnda kirjutab aktiivselt. Ning mõni on mõtte tasandil. Kiirustada ei saa. Sest lugu peab tulema põnev ja kaasakiskuv, peab lapsi köitma ja ka täiskasvanuid kõnetama. Seda peab mõnus lugeda olema. Margus usub, et täiskasvanud võiksid lasteraamatuid rohkem lugeda, kasvõi meelelahutuseks, nii nagu mõni loeb kriminulli ja mõni „naistekat“. „Pannkoogid! Nalja ja naeruga“ sobib kõigile, kel huumorimeelega kõik korras on.

Pannkoogiraamatu tegi kirjanik koos kunstnik Hillar Metsaga, piltide osakaal on selle raamatu puhul väga oluline. Kirjanik kiidab, et Mets on leidnud piltidega kindla rütmi, raamat ei mõju koomiksina, pildid kõnetavad. Ta on väga rahul ka keeletoimetaja Katrin Raidi ja kujundaja Anneliis Aunapuuga.

Margus käib päris sageli lastega kohtumas, eelmisel aastal oli kokkusaamisi umbes 20. Enamasti külastab ta Eesti äärealasid, paiku, kus lastel meelelahutust vähe. Nii sattus ta mõne aja eest Põlva-kanti ja pidi sinna ööseks jääma. Ööbimiskoha kõrval oli pontšikuputka, sealt hakkas mõte arenema. Alguses kirjutas ühe loo, siis teise. Pontšikutest said pannkoogid ja üksikutest lugudest kasvas välja raamat.

„Pankoogid. Nalja ja naeruga“ on mõnus lugemine. Raamatust saab teada, kuidas sööb kooki sõdur, kuidas õpetaja ja kuidas krokodill. Saab teada, et nutinohik unistab internetti ühendatud koogist. Saab teada, et nõiamoor teeb kooki mädamunast, konna sisikonnast, kassi karvadest ja rosinatest. Ja kui rosinaid pole, sobivad prussakad ka. Saab teada, et kummituse jääkülmale koogile meeldib räppida. Vanasõnu on koogiraamatus ka, näiteks et häid kooke mahub palju ühte kõhtu. Selline raamat.

INNA MIKLI

Raamatukogus käisid päästekoerad

29. novembril külastas Saku raamatukogu veepäästegrupp Pärnumaa Märjad Käpad koosseisus Hiie Paas, Einar Pallas, Taavi Sikk ning Newfoundlandi tõugu koerad Eike ja Arabella. Kohtumisi oli kaks: üks lasteaia- ja teine koolilastele. Räägiti jääohutusest, näidati turvavarustust ning tutvustati vetelpäästekoerte töövõtteid. Soovijad võisid suurte sõbralike kutsadega, kellest üks on veest välja toonud 5aastase ohtu sattunud lapse, lähemat tutvust sobitada. Neljajalgseid päästeeksperte tahtsid silitada ja patsutada mõistagi kõik.

Seoses üritusega oli Saku raamatukogu lastenurgas avatud ka väljapanek raamatutest, mis pajatavad päästest, ohutusest ning esmaabist väikestele lugejatele mõistetavas võtmes.

MARGUS EICHE

Lapsed ja koerad. Fotod: Margus Eiche

Noorsootöö nädal Saku Valla Noortekeskuses

Iga aasta novembrikuus on üle-eestiline noorsootöö nädal, mille raames toimuvad töötoad, ideekorjed, *webinar*'id, c*hallenge*'id, sotsiaalmeedia kampaaniad. Sellel aastal toimus noorsootöö nädal 18.–30. novembril, fookuses oli esiteks noore ja noorsootöötaja vaimne ja füüsiline tervis, heaolu ja turvalisus ning teiseks noorte osalemise, ettevõtlikkuse ning informeerituse toetamine.

Võtsime noorsootöö nädalast osa. Külastasime noortega Laheda Koolipäeva konverentsi ning osalesime nn helkurikõnnil. Mõlemas noortekeskuses, nii Sakus kui Kiisal, oli noortel võimalus iga päev noorsootöötaja ametit proovida. Sakus oli noori noorsootöötajaid kaheksa, Kiisal üksteist ja lisaks praktikant Saksamaalt.

Saku noortekeskuses toimus populaarse *youtuberi* Keerdtrepi ja tema tiimi juhendamisel osavusmängu Kendama töötuba ja võistlus, osales üle 90 noore. Juhendajate sõnul polnud nad nii arvuka osavõtuga koolitust varem juhtinud. Lisaks viis Aino Kiiver läbi tervisekoolituse: rääkis diabeedist ja üleüldiselt tervislikust toitumisest ning vastas noorte küsimustele.

Kiisal korraldasid ajutised noorsootöötajad hulganisti terviseteemalisi mänge ja viktoriine. Selgus, et kõige ebameeldivamaks pidasid nad noorsootöötaja ameti juures seda, et mõnikord tuleb teiste poolt lauale jäetud nõud ära pesta.

Saku noortekeskuses toimus populaarse *youtube*'ri Keerdtrepi ja tema tiimi juhendamisel osavusmängu Kendama töötuba ja võistlus, osales üle 90 noore. Foto: erakogu

Novembris sai alguse ka terviseteemaline *challenge* ehk väljakutse #olensillas, mille raames kutsuti noori, noortega töötavaid spetsialiste ja asutusi üles kogu kuu jooksul tervist edendavaid tegevusi läbi viima. *Challenge*'i raames võis osaleja võtta fookusesse igapäevase liikumise, toitumise, nutiseadmete kasutamise või visata sõna otseses mõttes silda. Ka Kiisa keskuses tegid noored ja noorsootöötajad terve kuu vältel erinevaid *challenge*'id, näiteks viskasid silda ja mängisid Actionboundi mängu.

Noorsootöö nädala raames toimuvad tegevused informeerivad noori erinevatest võimalustest, suurendavad nende aktiivsust ühiskonnaelus, tõstavad noorsootöö valdkonda esile.

KATRE KÄGO, Kiisa noorsootöötaja

Põnevad aastad põnevate projektidega

2016. aastal käivitus Eesti Noorsootöö Keskuse programm „Tõrjutusriskis noorte kaasamine ja noorte tööhõivevalmiduse parandamine". Harjumaal moodustati kaks piirkondlikku koostöögruppi, Saku valla esindajad on Saue koostöögrupis Lääne-Harju, Harku, Kohila, Haapsalu ja Saue kolleegidega. Esimestel aastatel mõeldi noortele välja põnevad tegevused ja moodulid, 2019. ja 2020. aastal on aeg need ellu rakendada.

Kahvel ehk kaasamise tahvel

Mooduli eesmärk on tuua noortekeskusesse noori, kes seal varem pole käinud, ja kaasata neid juhul, kui tehakse noori puudutavaid otsuseid. Selleks seatakse iga omavalitsuse ühte kooli üles interaktiivne teadete tahvel, kus jookseb noortele oluline info. Moodulit koordineerib Saue vald.

Piirkonnaülesed noorsootöötajad

Ametisse asuvad nn piirkonnaülesed noorsootöötajad, kes vajadusel tegutsevad koostöögrupi omavalitsuste noortekeskustes. Näiteks kui Kiisa noorsootöötajad on koolitusel või haiged, asendab neid nn piirkonnaülene töötaja. Koordineerib Kohila vald.

Infosüsteem

Loodavasse infosüsteemi kogutakse andmed, millistes huviringides noored käivad ja millistes tegevustes osalevad. Koordineerib Harku.

Mänguriiul ratastel

Projekt „Mänguriiul ratastel" koondab mängukonsoole – neid liigutatakse ühest piirkonna omavalitsusest teise. Mänguriiul jõuab igasse omavalitsusse aastas vähemalt kolmel korral. Nii saavad noored erinevaid mänge mängida ja võistelda. Lõpuks selgub parim noor e-spordis. Koordineerib Saue vald.

Võrgustikutöö

Saku valla noorsootöötajate eestvedamisel viiakse koostööpiirkonnas läbi võrgustikutööd: noortega tegelevatele inimestele ja tiimidele korraldatakse koolitusi, sest oluline on hoida noorsootöötajate motivatsiooni.

Lääne-Harju vald vastutab koostöögrupi piirkonnas kogu programmi juhtimise eest.

Programmi „Tõrjutusriskis noorte kaasamine ja noorte tööhõivevalmiduse parandamine" rahastatakse Eesti Noorsootöö Keskuse poolt, kaasrahastaja on Euroopa Sotsiaalfond.

ANNE-LY SUVI
Kultuuri-, spordi- ja noorsootööspetsialist

Jõulukingiks Saku kirik

Saku kiriku ehituse esimene etapp on lõppemas. Kirik on saanud mõõtmed ja väljanägemise. Küllap on iga inimene, kes toimunut jälginud, võinud rõõmustada, et ehitatakse kiiresti ja korralikult. Nõustun sellise hinnanguga. Hoone on projekteerinud Buune Projekt OÜ ja tublit ehitustööd on teinud Vormsi Ehitusmeistrid OÜ.

Kiriku ehitus algas kevadel: labidas lööd pidulikult maasse 11. aprillil. Nurgakivi pandi 18. juunil ja sarikapidu koos torniristi õnnistamise ja kohale asetamisega oli 20. septembril. Tänaseks on katus peal ja avad peatselt kinni. Talveks saab loodetavasti ka sooja sisse.

Kiriku ehituse juures on eraldi tähelepanu leidnud päikesepaneelidega kaetud katus. Sellise katuse ehitamise juures oleme püüdnud arvestada ka Saku valla ilusa tunnuslausega – „Läbi rohelise akna“. Kuna kirik tuleb maaküttega, siis soodsast lahendusest hoolimata on tegemist märkimisväärsete elektrienergia püsikuludega. Oma päikesekatus annab võimaluse neid kulusid vähendada.

Mõneks ajaks tuleb ehituse tempo nüüd maha võtta, sest jätkamiseks ei ole piisavalt raha. Me oleme ehk ära hellitatud sellisest mõttelaadist, et keegi tuleb ja teeb. Nii on see kaubanduskeskustega, nii on see paljude riigi poolt finantseeritavate rajatistega. Kiriku ehitamine ei ole aga äriprojekt, see on kogu maailmas toimunud valdavalt oma rahva toetusel. See on kogukonna märk ja ettevõtmine.

Seni on laekunud ja kulunud ligi 640 000 eurot, aga umbes 500 000 oleks kiriku lõplikuks valmimiseks ja inventari muretsemiseks veel vaja. Ma ei pea õigeks hakata üksikasjalikult lahkama, kes ja kui palju on annetanud. Kirikuvalitsuse poolt on tulnud umbes pool rahast ja teisest poolest omakorda pool väliskogudustelt. Eesti annetajate osakaal aga kasvab pidevalt. Ka puuduolev pool miljonit on natuke umbmäärane, sest seni, kuni ei ole ehituslepingut allkirjastatud, on kõik muutuv. Orientiir on aga teada.

Nurgakivitseremoonial küsiti peapiiskop Urmas Viilmalt, millal kirik valmis saab. Ta vastas, et tahaks väga toomapäeval (21. detsembril) kiriku pühitseda. Piiskop lisas ka, et kõik sõltub siiski annetajatest, mis aasta toomapäeval, loodetavasti 2020. aastal. Selgituseks olgu öeldud, et toomapäev on Saku koguduse nimepäev. Tahan peapiiskopi mõtet toetada ja kutsun Saku valla elanikke ja firmasid üles tegema oma jõuluannetuse seekord Saku kirikule. Nii saaks Saku kirik olla jõulukingiks Saku kogukonnale – ehk juba õige peatselt. Saku vallas elab umbes 10 000 inimest, arvestuslikult teeks see iga inimese kohta ainult 50 eurot.

Kiriku müürid on nüüd püsti ja hoonel katus peal. 18. detsembril toimus uues kirikus esimene kontsert, esinesid segakoor Tuljak, ansambel Sakutarid, Saku muusikakooli lapsed ja Saku Gospel. Foto: Jüri Vallsalu

25. novembril oli vallamajas sihtasutuse Saku Kiriku Ehitus korraline koosolek. Pildil vasakult Saku Toomase koguduse õpetaja Magne Mölster, Lääne-Harju praost Jüri Vallsalu, EELK peapiiskop Urmas Viilma, sihtasutuse projektijuht Ardon Kaerma, sihtasutuse juhatuse esimees Juhan Talpsepp, Saku Toomase koguduse esimees Kristiina Seppel, Saku vallavanem Marti Rehemaa ja abivallavanem Tanel Ots. Foto: Inna Mikli

Saku kiriku ehituse ja finantseerimise küsimustega tegeleb Sihtasutus Saku Kiriku Ehitus. Sihtasutuse asutajad on EELK Konsistoorium, Saku Vald ja EELK Hageri kogudus. Sihtasutuse nõukokku kuulub igast asutusest kaks esindajat. Seega kontroll ja korrektsus on tagatud.

Annetused saab teha SA Saku Kiriku Ehitus kontole EE041010220215648221 (SEB) või EE952200221056504915 (Swedbank). Ka EELK Saku koguduse ja EELK Hageri koguduse kontode kaudu saab annetusi teha, siis aga märksõnaga „Saku kirik”. Annetustelt saab makse deklareerides tulumaksu osa tagasi, kui teame annetaja isikukoodi.

Jooksvat infot saab Saku koguduse veebilehelt www.eelk.ee/saku .

JÜRI VALLSALU
SA Saku Kiriku Ehitus nõukogu esimees

Vilistlased – 25

Vilistlased pidulikul juubelikontserdil. Fotod: Maria Mänd

Ajaloost

Naisansambel Vilistlased alustas tegevust 6. detsembril 1994. aastal – 25 aasta eest. Esimesele proovile kogunes kümme lauljat. Ansambli nimeks ja nimilauluks sai „Vilistlased“, sest paljud kollektiivi liikmed olid varem laulnud Saku segakooris Tuljak ja kuulusid koori vilistlaste hulka.

Ansambli lauluproovid olid Saku rahvamajas. Rahvamaja asus tookord raudtee juures vanas koolimajas, juhatajaks oli energiline Eda Arulaid.

Vilistlaste esimeseks juhendajaks sai muusikaõpetaja Aili Brett, järgmise aasta sügisest aga Milvi Rookäär. Tema ajal oli mitu vastutusrikast esinemist, Vilistlased osalesid üle-eestilisel pensionäride ansamblite võistulaulmisel.

1996. aastal tuli juhendajaks Rein Tali, kelle taktikepi all olid paljud vilistlased laulnud juba ka segakooris Tuljak.

1999. aastal organiseeris rahvamaja juhataja Eda Arulaid esimese kontsertreisi välismaale – Soome Ylöjärvile. Reis toimus koos Saku seeniortantsijatega ja oli kõigile suureks elamuseks.

1998 lõpetas rahvamaja vanas koolimajas tegevuse, Vilistlased kolisid nn Pargimajja. Kõik ansambli üritused, külaliste vastuvõtud toimusid Saku mõisa keldris.

1. veebruaril 2000 avati Saku Päevakeskus ja sellest ajast tänaseni on kõik lauluproovid ja üritused olnud seal, esinemised aga ka huvikeskuses. Nimelt sai rahvamajast huvikeskus, mille juhatajaks oli aastaid Liina Hendrikson. Vilistlaste suurimaks abiliseks oli aga huvikeskuse kultuuritöötaja Maria Mänd.

Sünnipäev

Vilistlaste 25. sünnipäevale pühendatud juubelikontsert toimus 30. novembril Saku Valla Majas. Kohale olid tulnud endised ja praegused lauljad, endised rahvamaja ja huvikeskuse juhid, tänased valla kultuurijuhid. Vallavanem Marti Rehemaa andis dirigent Rein Talile valla tänukirja. Kultuurikeskuse juhataja Tõnno Piigli pidas tänukirjaga meeles kõiki lauljaid, lisaks oli Sirje Ainsaar teinud neist igaühe kohta vahva salmikese. Külalised, Kiili ansambel Laulurõõm, Padise Kadri, Jüri Lustilised ja Kuusalu Viisiveeretajad esinesid juubilari auks ning aitasid päeva muusikaga meeldejätvaks muuta. Muidugi laulsid ka Vilistalased ise. Valitses väga soe ja südamlik õhkkond. Tore pidi oli.

Rein Tali

Rein Tali juhendas Vilistlasi 23 aastat. Varem oli ta paljudele lauljatele tuttav ajast, mil juhendas segakoori Tuljak. Tuljaku dirigent oli mees 28 aastat, alates 1. oktoobrist 1971 – alguses abi- ja siis peadirigent. Rein Tali oli õpihimuline, järjekindel, tagasihoidlik ja kohusetruu. Ta korraldas koorile sõpruskontserte, lauljad käisid koos oma dirigendiga Taga-Kaukaasias, Kesk-Aasias, Taga-Karpaatias; 1990. aastatel Soomes, Rootsis, Ungaris, Taanis, Itaalias. Esineti üld- ja rajoonilaulupidudel ning Saku laulupäevadel.

2 aastat töötas Rein Tali Saku koolis muusikaõpetajana, ta oli hinnatud pedagoog – sai õpilastega hästi läbi ning noored õppisid meelsasti laule.

Vilistlasi asus Rein Tali juhendama 1. oktoobril 1996. Koos õpiti laule, käidi esinemas, kohtuti sõprusansamblitega. Lauljatele oli Rein südamesõber, hea kaaslane.

Rein Tali pühendas Saku valla muusikaelu arendamisele üle 48 aastat oma elust.

ALMA KALLION

Lauljad	Endised lauljad
Sirje Ainsaar	Agnes Leisalu
Tiina Rebas	Ellen Ingver
Ilme Saar	Alma Kallion
Aala Florina	Elsa Vaher
Taima Malla	Maie Raudväli
Tiina Allas	Ly Madissoon
Asta Milsaar	Maie Piirsalu
Anne-Helle Kekk	
Niina Kougia	

Päikesekillu kodukino

Mõni aeg tagasi tuli Päikesekillu Meelespea rühma õpetajal Gina Uusalul mõte korraldada väikestele poistele ja tüdrukutele kinoõhtu. Lapsevanem Elsi Medina arvas, et võiks olla midagi teistsugust – autokino. Õpetajad Gina Uusalu ja Külli Link olid kohe nõus. Nii said emad-isad meisterdamisülesande – neil tuli suurtest pappkastidest autod valmistada. Iga pere ehitas oma lapsele. Vanemad olid osavad, mõne päeva pärast jõudis lasteaeda terve hulk masinaid, igaüks omanäoline ja vahva. 21. novembril oli kinoõhtu – pisikesed meelespead istusid Päikesekillu saalis autodes, näksisid maiustusi ja vaatasid filmi „Coco“ – lugu poisist, kes käis varjuderiigis. Nii oli kinoõhtu pisut ka hingedeajaga seotud. Uhkeid autosid aga võis lasteaia fuajees imetleda veel järgmise nädala alguseski.

INNA MIKLI

Uhkes autos on mõnus filmi vaadata. Foto: Marika Liivik

Saku poisid on Harjumaa meistrid

Saku Gümnaasiumi 8.-9. klassi korvpallipoisid on Harjumaa koolide meistrid! 21. novembril Jüri spordihoones toimunud finaalturniiril alistasid Saku noormehed alagrupiturniiril esmalt Laagri Kooli esinduse tulemusega 36:19 ja teises mängus Viimsi Kooli võistkonna tulemusega 27:23.

Poolfinaalis astus vastu Jüri Gümnaasiumi esindus, Saku sai kindla võidu 29:14.

Finaalis alistati Keila Kool tulemusega 36:33!

Saku võistkond mängis koosseisus Robin Kägo, Geir Hans Sügis, Tommi Valgma, Ramon Egert Valgma, Christian Chidi Echere, Sten Villiam Velleste, Rico Mathias Puna, Paul Kang ja õpetaja Märt Raam. Igapäevaselt treenib poisse treener Taavi Vilba!

MÄRT RAAM

Põhja-Euroopa meistrivõistlused ja WDSF Tallinn Open

23. novembril toimusid Eestis võistlustantsu Põhja-Euroopa meistrivõistlused laste vanuseklassides. Võistlustest võttis osa Tantsukooli Danceland tantsupaar Dominic Kõva ja Anni Leen Järvik. Paar saavutas ülitugevas konkurentsis standardtantsudes 26 paari hulgas 3. ning Ladina-Ameerika tantsudes 27 paari hulgas 6. koha.

Samal nädalavahetusel, 24. novembril, toimus ka rahvusvaheline võistlus WDSF Tallinn Open, kus osalesid lisaks Eesti paaridele Venemaa, Soome, Läti, Leedu jt riikide sportlased. Saku valla tantsijad saavutasid võistlustel järgmised tulemused.

Laste vanuseklassis said Dominic Kõva ja Anni Leen Järvik standardtantsudes 26 paari hulgas 3. koha ning Ladina-Ameerika tantsudes 21 paari hulgas 8. koha.

Junior 1 vanuseklassis olid Karl Kristjan Lillepea ja Kätliin Kask standardtantsudes 26 paari hulgas 17. kohal ning Ladina-Ameerika tantsudes 28 paari hulgas 19. kohal.

Junior 2 vanuseklassis tulid Marlon Hellaste ja Iti Grethel Ameljušenko standardtantsudes 18 paari hulgas 7. kohale ning Ladina-Ameerika tantsudes 21 paari seas 15. kohale. Matthias Saar ja Kertu Kuklase said 18 paari hulgas 11. koha. Kert Lutt ja Lisandra Tammik olid standardtantsudes 14. kohal ning Ladina-Ameerika tantsudes 18. kohal.

Dancelandi treenerid Kristina Tennokese ja Baile Paris on mitmekordsed Eesti meistrid. Sel aastal pälvis Kristina Tennokese aasta spordiedendaja tiitli, teda tunnustati 2. detsembril Saku uue spordihoone avamisel.

KATRI TOMSON

Treener Baile Paris, Anni Leen Järvik, Dominic Kõva ja treener Kristina Tennokese. Foto: Katri Tomson

Iti Grethel Ameljušenko ja Marlon Hellaste. Foto: Baile Paris

Saku Sportingu aasta 2019

Kodupublik

Saku Sportingu aastat kokku võttes ei saa mööda vaadata inimestest, kes on loonud staadionil atmosfääri, millest tahab osa saada iga spordifänn. Jutt käib muidugi kodupublikust, kes iga aastaga aina kasvab. Vahet pole, kas tegemist on kunstmuruväljaku või muruväljakuga – inimesed on alati kohal ja aitavad kaasa, et võit koju jääks.

Saku Sportingu kodumängude keskmine publikuarv ja kokku mänge külastanud inimeste arv olid

naiskonna mängudel 74 ja 743 (naiste Meistriliiga 3. tulemus),

meeskonnal 50 /555 (III liiga põhja piirkonna parim tulemus),

U17 tüdrukutel 35 / 283 (U17 liiga 3. tulemus),

U17 poistel 36 / 358 (U17 Eliitliiga III liiga 3. tulemus),

U15 tüdrukutel 18 / 126,

U15 poistel 45 / 401 (U15 III liiga 2. tulemus),

U14 poistel – 30 / 300.

Nooremate vanuseklasside kodupublik oli ka väga tubli, kuid nende kohta numbrid kahjuks puuduvad.

Esmakordselt olid esindusvõistkondade kodumängud ka korraldusliku poole pealt natukene erilisemad: alati oli olemas teadustaja ning kui mäng ei käinud, lasti muusikat. Toetajad Pizzakiosk, RÕÕM toidulisandid ja Largo loosisid välja erinevaid auhindu. Kõigele lisaks olid igal mängul kohal ka tublid pallilapsed, tänu neile olid tempo kiirem.

Nii treenerid kui ka mängijad hindavad kodupublikut väga kõrgelt, sest kodus võisteldes on alati tunne, nagu oleks kaasaelajate näol 12. mängija väljakul. Trennides annab lisamotivatsiooni teadmine, et mida paremini mängijad mängivad, seda põnevamad on mängud. Nii leiab üha enam inimesi tee staadionile. Publikule on kindlasti juba hea mäng tänutäheks, kuid hooaja vältel oli ka võistlusi, kus nii naiskond kui ka U17 tüdrukud oma fänne küpsetiste ja sooja joogiga kostitasid.

Saku Sporting jätkab tööd selle nimel, et iga fänn tunneks end mängudel hästi ning aina enam inimesi tuleks staadionile. Anname endast parima, et iga mängupäev oleks pidupäeva atmosfääriga!

Klubi tegemised läbi aasta

Saame julgelt öelda, et nii tegusat aastat ei ole Saku Sportingul veel olnud!

Suur samm astuti edasi projektijuht Herlent Kriki ja meediajuht Hanna-Lisa Kuslapi kaasamisega. Koostöölepingud sõlmiti uute toetajatega: peatoetaja on Fenestra, kelle järgi nimetati muruväljak Saku Fenestra treeningkeskuseks, suurtoetaja Advokaadibüroo LINKLaw, toetajad Kryos, Kiisa Apteek ja MP Kinnisvara. Lisaks jätkus edukas koostöö varasemate koostööpartneritega. Varustajaks on nüüd Nike. Kõigele lisaks on Saku Sportingul oma stend A. Le Coq Arenal asuvas Sportlandis.

Saku Sportingu imeline kodupublik naiskonnale kaasa elamas. Foto: Martin Kriisa

70 Saku Sportingu treenerit, last, lapsevanemat, fänni käis septembris Eesti esindusstaadionil omadele Eesti-Hollandi mängul kaasa elamas. Kuu aega hiljem oli taas A. Le Coq Arenale asja, sest meie esindusvõistkondade mängudel head tööd teinud pallilapsed said võimaluse olla Eesti-Saksamaa mängul maskotilapsed ning Eesti jalgpallistaarid väljakule saata. Koostöös Eesti Jalgpalli Liiduga korraldati suve alguses tüdrukute jalgpallifestival, millest võttis osa 357 last vanuses 7–15.

Klubi esindusnaiskond tegi suure sammu edasi, tõustes Eesti naiste kõrgeimasse ehk Meistriliigasse. Seetõttu hakkasid lisaks peatreener Jan Harendile võistkonnaga töötama ka abitreener Carl Kalju ja füsioterapeut Oleg Krönstörm. Naiskond kaasas enda tegemistesse järelkasvu, koos käidi kinos Lottet vaatamas ning Soomes Linnanmäki lõbustuspargis. Meeskonnal oli treenerivahetus: noort ambitsioonikat tiimi asus hooaja keskel juhendama samuti noor ja ambitsioonikas Carl Kalju.

Klubi kodulehelt www.sakusporting.ee leiab „Eesmärgid 2025“. Nende täitmisel tehti suur samm, sest treener Carl Kalju omandas UEFA B litsentsi ning Jan Harend asus UEFA Pro litsentsi omandama. Algust sai tehtud ka vabatahtlike kogukonna loomisega ja esimesed neist on oma koha klubis juba leidnud. Aktiivsest kogukonnast saadi aimu juba aasta alguses, sest iga-aastasest lastevanemate üldkoosolekust võttis osa rekordiliselt 70 lapsevanemat.

Aasta alguses korraldati koos Soome sõprusklubiga Hoogee minilaager ning suvel sõideti 200 noore jalgpalluriga Rootsi, et võtta osa ArosCupist. Kodus toimus suve alguses nooremate laste ning suve lõpus vanemate laste suvelaager. Saku Sportingu 12. sünnipäeva raames korraldati jalgpallifestival koos Saku meistrivõistlustega. Sportlik päev võeti kokku Saku Pruulikojas koos toetajate ja vabatahtlikega.

Lisaks eelmainitule olid klubi meestreenerid naistepäeval Saku Pruulikojas kelneriametis. Mais said emad-vanaemad emadepäeva puhul ning novembris isad-vanaisad isadepäeva puhul jalgpalli mängida. Esindusvõistkondade mängijad võitsid taas Jüriöö jooksu. Saku Sportingu esindusnaiskond valiti Saku Valla aasta naiskonnaks.

Saku Sportingu pere tänab kõiki, kes klubi toimimisele on kaasa aidanud, soovib ilusat jõuluaega ja meeldejäävat aastavahetust!

Ootame põnevusega uut hooaega!

HANNA-LISA KUSLAP

Kiiver pähe, rihmad kinni, võistluskindad kätte. Start!

Põgus pilguheit Pranko Kõrgesaare edukale rallihooajale

Pranko hetk enne starti. Foto: erakogu

Pranko Kõrgesaar on Saku Gümnaasiumi abiturient, noorsportlane, kes võistelnud kaheksa aastat Eesti autospordis. 2019. aastal lõi noormees edukalt kaasa nii rahvasprindis kui rahvarallis.

Rahvasprindi üheksast võistlusest oli Pranko sel aastal konkurentsitult parim viiel, see andis hooaja kokkuvõttes J18 klassis (kuni 18aastaste arvestuses) kõrgeima poodiumikoha. Laimjala rahvasprindil sai täis 100 esikolmiku karikat, ka see on märkimisväärne verstapost.

Rahvarallis sõideti kaheksa võistlust, 1.-2. koha saatus otsustati viimasel etapil: Pranko ja tema kaardilugejast isa Priit Kõrgesaar saavutasid aasta kokkuvõttes ka rahvarallis J18 arvestuses esimese koha.

Selle hooaja tipphetkeks loeb ekipaaž Kõrgesaar vaieldamatult osalemist Eesti meistrivõistluste hooaja viimasel etapil, 52. Saaremaa rallil. Oma käe järgi ehitatud rallikas BMV E36 Compact töötas laitmatult, Pranko ja Priidu koostöö sujus suurepäraselt. Katse-katselt toimus tohutu areng nii kiiruses kui aegades. Osalemine Saaremaa ralli 12 kiiruskatsel andis meeletult positiivseid emotsioone ja tahet valmistuda uuteks suurteks võistlusteks.

"Läbi konkurentsitihedate võistluste ja omandatud kogemuste saime kinnitust, et oleme valmis ja julgeme astuda järgmise sammu – 2020. aastal suundume sportrallisse, osaleme kõigil Eesti meistrivõistluste etappidel," võtab sihikindel noorsportlane Pranko Kõrgesaar oma eduka autospordihooaja kokku ja heidab valgust tulevikuplaanidele.

Paremaid rallisportlasi tunnustatakse 2. jaanuaril 2020 Eesti Autospordi tähtede galal, sellest üritusest valmivat telesaadet saab vaadata juba samal õhtul Kanal 2 vahendusel.

MARCELA KÕRGESAAR

QR-koodi alt näeb intervjuud. Debüüt Saaremaa rallil. Foto: Margus Kirs

Harjumaa malemeistri tiitel Saku vallale

10. novembril toimusid Viimsis järjekordsed Harjumaa võistkondlikud meistrivõistlused kiirmales. Võistkondade koosseisu kuulusid 1 nais- ja 3 meesmängijat. Osales kaheksa võistkonda ja mängiti turniirisüsteemi, igale võistlejale oli seitse mängu.

Saku Maleklubi viimane meistritiitel jääb 2009. aastasse. Tänavustel võistlustel õnnestus Saku Maleklubi võistkonnal troonilt tõugata viimase kolme aasta meister Saue Maleklubi. Saku võitis kõiki võistkondi, kogus 24,5 punkti 28-st võimalikust ja saavutas sellega Harjumaa meistrivõistlustel esikoha. II koha sai Saue Maleklubi (24 punkti) ja III koha Kose valla 2. võistkond (20 punkti).

Saku Maleklubi eest mängis I laual Toomas Valgmäe (kogus 6,5 punkti), II laual Aleksei Lõgun (7 punkti), III laual Enn Veskimäe (7 punkti) ja IV laual Maribel Elmann (4 punkti).

Saku Maleklubi soovib eriti tänada rahvusvahelise meistritasemega mängijat Toomas Valgmäed, kes on Saku valda ka varasemalt mitmetel võistkondlikel maleturniiridel esindanud.

ENN VESKIMÄE, Saku Maleklubi juhatuse liige

Toomas Valgmäe (paremalt), Maribel Elmann, Aleksei Lõgun ja Enn Veskimäe. Foto: Maike Boisen

Kuulutused

Kogenud puuhooldajad teevad ohtlike puude raiet, puude hooldusl˜ikust ja hindavad tervislikku seisukorda. Hinnad soodsad. 522 0321, www.arbormen.ee.

Väljaõppinud puudelangetajad lõikavad ohtlikke puid ja teevad hooldusl˜ikust. Puude seisundi hindamine tasuta. 513 3458, info@ohtlikpuu.ee, www.ohtlikpuu.ee.

Langetame ja hooldame puid just teie piirkonnas. Leiame koos lahenduse! Meid saab kätte 5626 3857, www.puumehed.ee.

Saue Loomakliinik. Avatud E-R kell 15–19. 600 3382, info@saueklinik.ee. Vältimaks ootamist, palume aeg ette registreerida! Koduvisiidid!

Hooldatud korstnad ja küttekolded tagavad teie kodu tuleohutuse. Korstnapühkija tel 5333 0556, korstnahooldus@mail.ee.

Korstnapühkija Tallinnas ja Harjumaal. Puhastame küttesüsteemid ja ajame paberid ka korda! Uuri lisaks www.l˜˜r.ee või 5821 6554.

Litsentsiga korstnapühkija ja pottsepp. Küttekollete ehitus, paigaldus ja remont, aktid Päästeametile ja kindlustusele. 5690 0686, korsten.korda@gmail.com.

Teeme lamekatuste remonti ja kõiki SBS töid. Kui on vaja uuendada ruberoidkatust või sootuks uut, helista või kirjuta info@sbskatus.ee. Saku valla elanikele hindamine tasuta! Tel 503 5866.

Majade ehitus, korterite remont ja pööningute väljaehitamine. 5307 2076, info@viimistlusehitus.ee.

Vundamenditööd. Fassaaditööd. Katusekattetööd. Üldehitustööd. Tel 5307 2076, info@viimistlusehitus.ee.

Aia-, värava-, tõstukse ja automaatika lahendused hea hinnaga. Liugväravakomplekt kuni 4 m avale 1595, tiibväravakomplekt kuni 5 m avale 1150 eurot. www.koduvärav.ee, 5895 8809, info@koduvärav.ee.

Paigaldan epopõrandaid (garaažid, trepid, rõdud, terrassid, abiruumid, saunad, vannitoad jne). Tööde järjekorrad lühikesed, hinnad mõistlikud, 5620 6899.

Müüme puitbriketti ja pelletit. Kvaliteetne kaup, toodetud Eestis. Võimalik tellida ka väikeseid koguseid. 5559 7572.

Müüa puitbrikett 150€/960kg, kuivad kütteklotsid 110€/48 kotti, pellet premium, kuiv lepp ja kask 40 l kotis. Sakus, Sauel transport tasuta, tel 5692 4924.

Kanarbiku talu. Müüa kuivad 17% küttepuud! Lepp, sanglepp, kask, 30 cm, 38 cm. Vedu al 5 rm, ka võrgus.Tel 5373 7294.

Ostame igasuguseid ja igas olukorras seisma jäänud sõidukeid. Kohapeal kiire vormistamine ja tehing. Pakkumised: seisevauto@gmail.com või 5618 8671.

Ostan vana talukoha või suvila rajamiseks sobiva krundi Saku vallas või lähiümbruses. Pakkuda võib eri suuruses krunte, miinimum 0,5 hektarit. Raha kohe kätte. merli86@hotmail.com, 5650 0221.

Pakume tööd tublile välikoristustööde teostajale Sakus. Töö toimub hommikusel ajal.Helista telefonile 5656 8825 ja küsi lisa.

OÜ RIAB Transport Saku vallas otsib veokijuhti 8x4 kallurile ja veoki kraanajuhti. Vajalik C-kategooria, kutsetunnistus ja digikaart. Oluline ka eelnev töökogemus valdkonnas! 5344 8851, sten@riabtransport.ee.

Lisatöö! Töö ajad lumevabal perioodil kell 8-9. Lumeperioodil kell 7-8. Töö sisu: välikoristus. Täpsem info 5331 1616.

P. Dussmann Eesti OÜ pakub tööd puhastusteenindajatele Sakus. Hoolduskoristus, tööaeg õhtuti E–R kell 16–21. Valvekoristaja tööaeg E–R 7–15. Täpsem info lahe@dussmann.ee, tel 5661 8075.

Üürin garaaži Sakus. 557 7993.

Klaverite häälestamine professionaalselt häälestajalt. Vaata lisainfot ja küsi pakkumist www.juhanungru.ee või juhan.ungru@gmail.com.

Otsime puhastusteenindajat Saku Lätesse. Küsi lisa tel 5671 2225.

Täpsustus

Täpsustan spordikeskuse treeningute toimumisaegu:
• üldkehaline vastupidavustreening treener Eneke Õunaga K ja P kell 20;
• AquaZumba treener Jorge Hinojosaga N kell 18.30;
• Zumba treener Jorge Hinojosaga T kell 18.30 ja N kell 20;
• kõht/selg/tuhar treener Egle Kõrvasega T kell 20.

LAURA VIIROA,
spordikeskuse juhataja

Mis juhtus

Saku PP väljasõidud

01.12 kell 15.23 tulekahju Tänassilmas Keevallikul hoones.
24.11 kell 13.51 tulekahju Tammemäel hoones.
23.11 kell 17.09 tulekahju Vaidas Veesilma tn hoones.
19.11 kell 20.35 tulekahju Vaskjala külas hoones.
14.11 kell 18.38 tulekahju Lagedil Tehase teel hoones.

Põhja Päästekeskus

12.12 tehti kahjutuks Männiku külast leitud mürsk.

JAANUAR EELK SAKU TOOMASE KOGUDUSES

4.01 k 11-14 tüdrukute klubi
5.01 k 15 jumalateenistus, lastekirik, 16.30 koguduse jõulupidu
7.01 k 18.30 koguduse avatud piiblikool
9.01 k 10.30 vanemaealiste mälutreening
12.01 k 15 noortejumalateenistus ja lastekirik
18.01 k 18 noorteõhtu, väljasõit Hagerisse
19.01 k 15 jumalateenistus ja lastekirik
26.01 k 15 jumalateenistus ja lastekirik
28.01 k 18.30 koguduse avatud piiblikool
Saku palvemaja, Tallinna mnt. 8, Saku, saku.eelk.ee, 5919 7802
Saku Gospeli proovid N 18, oodatud uued lauljad! 5919 7802
Kirikunoorte talvepäevad Põltsamaal 31.01–3.02, Ranno Seppel 5661 7249, rannoseppel@gmail.com
Õpetaja Magne Mölster 5919 7802, magne.molster@eelk.ee.

Iga lahkumine on raske, iga teelesaatmine kurb...

Kallis Ants Reinhold,
avaldame kaastunnet

EMA

surma puhul.

Puhkpilliorkester Saku

Südamlik kaastunne
Sirje Õunroosile poja

MARGUSE

kaotuse puhul.

Naabrid Karin, Andres, Ulrica, Andres, Pille, Peeter, Siret, Viljar, Rita ja Ilmar

Südamlik kaastunne
Sirje Õunroosile poja

MARGUS ÕUNROOSI

surma puhul.

Töökaaslased Saku Gümnaasiumist

Mälestame sõbralikku rühmakaaslast.

HARRI LAMPE
04.01.1935–21.11.2019

Südamlik kaastunne lähedastele.
Rahvatantsurühm Saku Seeniorid

Lahkunud on

KUNO VARIK,

hea õpetaja ja abivalmis kolleeg Saku Keskkoolist.

Mälestavad kaasteelised.

Sügav kaastunne omastele.

Mälestame endist majaelanikku

KUNO VARIKUT

ja avaldame kaastunnet lähedastele.

Ülase 12 elanikud

Südamlik kaastunne Peebule armsa ema

MALLE STOKKEBY

kaotuse puhul.

Klassikaaslased
Saku Gümnaasiumi esimesest lennust

Südamlik kaastunne Toomasele perega kalli isa, äia ja vanaisa

TOIVO KOPPELI

surma puhul.

Aili ja Avo

volkswagen.ee

VOLKSWAGENI VÄLJAMÜÜK

AASTA SOODSAIMAD HINNAD

Alates 13 800 €
Säästa kuni 10 000 €!

Elamus Spa MUSTAMÄE

Ainuke Elamuskaart Eestis,
mis võimaldab ajapiiranguta spaapuhkust!

Ära kuluta väärtuslikku aega kingirallile!
Soeta suurepäraseid võimalusi pakkuv Elamuskaart juba täna
ning naudi imelist jõuluootust oma kõige kallimatega!

Akadeemia tee 30, Tallinn | www.elamusspa.ee | Mustamäe Elamus Spa

EESTI INTERPREETIDE LIIT KUTSUB
3.01 19.00 SAKU MÕIS

BEETHOVEN 250

Eesti Interpreetide Kontserdid SA
interpreet.ee
+372 5019 524

Piletid saadaval **Piletilevis**, **Piletimaailmas**
ja tund enne kontserdi algust kohapeal!

Pakume plakateid ja jooniseid
A2, A1 ja A0 mõõdus, katmata,
kaetud või fotopaberile.

Samas saadaval ka väiksemad
trükised : kleebised, kleebised
stantsimisega, brošüürid, kalendrid, kutsed,
kaardid, flaierid, visiitkaardid, voldikud,
isekopeeruvad blanketid ja personaliseeritud
trükised ning muud trükised.
Soha OÜ, Saku, Niidu 9, info@soha.ee
tel 5559 0727 www.soha.ee

Otsime oma meeskonda

KASSAPIDAJAID
KONSULTANTE
LAOTÖÖTAJAID

Meie pakume Sulle

- hüvede ja soodustuste paketti
- sporditoetust
- omatöötaja soodustust kaupade soetamisel
- täiendkoolitust ja põhjalikku juhendamist
- sõbralikku ja toetavat meeskonda
- stabiilset sissetulekut
- tööd jooksva graafi ku alusel
- ühisüritusi

Kui tunned, et just Sina võiksid kuuluda meie uue kaupluse meeskonda, saada juba täna oma CV aadressile personal@optimera.ee, lisainfo: kaupluse juhataja Angelika Vabaorg, telefonil 55 565 632

www.ehituseabc.ee

Ehituse ABC

2020 A. KEVADEL AVAME

UUE EHITUSE ABC KAUPLUSE

TALLINN, PÄRNU MNT 186

PROJEKTI BÜROO

nr 1
kasutuslubade taotleja Eestis*

*viimase 6 kuu jooksul väljastati Projektibüroo abil üle 30 kasutusloa

SAKU TAIPOKSI KLUBI
KUTSUB BAASKURSUSELE
UUSI VÕITLUSSPORDI HUVILISI!

TREENINGUD TOIMUVAD
T & N 18:30
ALUSTAME 07.01.2020

OOTAME TRENNI KÕIKI HUVILISI ALATES 7+ ELUAASTAST.

LISAINFO & REGISTREERIMINE:
WWW.SAKUTAIPOKS.EE
SAKU@TAIPOKS.EE
56935050

RÕÕMU KAUBAMAJA
-%
Nädalalõpu pakkumised
20.-22.dets.
Parfüümid ja tualettveed
-20%
Alates 23. dets
Jõulukaupade allahindlus
-25%
Haapsalu mnt. 57b, Keila
Avatud iga päev kell: 9:00-22:00

PINDI KINNISVARA
Terje Kebbinau
Sinu maakler Sakus
+372 5635 6194
terje.kebbinau@pindi.ee

Puidupood Sakus
Üksnurme teel
müüb ehituspuitu ja puitbriketti
- lauad, prussid
- aialipid
- voodrilauad
- põrandalauad
- OSB ehitusplaadid
- soojustusmaterjalid
Transpordivõimalus
Avatud E-R 8.30-17.00
L 10.00-14.00
TEEVEN PUIT OÜ
www.teevenpuit.ee
Tel 501 0701, 510 9068, 670 6876

Hansaküte.ee
Hinnad endiselt soodsad!
Puitbrikett
hind 145 eurot alus.
Pellet
hind 195 eurot alus.
Tel 5550 3348
info@hansakute.ee
www.hansakute.ee

Kanarbiku talu
Kuivad 17% küttepuud!
lepp
sanglepp
kask
Pikkus 30 cm, 38cm
Vedu alates 5 rm.
Olemas ka võrgus.
Tel 5373 7294

KÜTTEMATERJALID
Kask 40l. võrgus. Mob. 54 5698 58
Lepp 40l. võrgus. Männiku tee 106b
Kask konteineris 1,9m3. eco-fuel.ee
Puitbrikett mänd hele.
Puitbrikett kask tume. Best Firewood Baltic
Turbabrikett kilepakendis.
Pelletid premium.
MÜÜK

Auto ost. Ostame igas seisukorras sõiduautosid, maastureid ja kaubikuid, ka remonti vajavaid.
Kiire tehing.
skampus@online.ee
tel 5365 4085

TORUSTIKUD OÜ
Koduleht: www.torustikud.ee
e-post: info@torustikud.ee
Tel 5839 0415; 553 3948
Vee- ja kanalisatsiooni-torustike sise- ja välistöid

LAAGRI LOOMAKLIINIK
ASUME LAAGRIS VAE 2/1
TEL. 5507267 | WWW.LAAGRILOOMAKLIINIK.EE

Aiatäht
AIA- PARGI JA METSATEHNIKA

AUTOPIRNID OSRAM, KOJAMEHED TRICO,
JÄÄ- JA LUKUSULATAJAD JNE

Metabo HINNALÖÖK

metabo
PROFESSIONAL POWER TOOL SOLUTIONS

Nurklihvija W 750
49€
69€

Löögiga akutrell SB 18 L BL 2x2,0Ah + 3,5Ah LiHD
239€
349€

Akutrell BS 18 2x2,0 Ah
139€
197€

KERGE JA TÖÖKINDEL

169€ 199€
STIHL MS 170
VÕIMSUS 1,2 kW
PLAADI PIKKUS 30 cm
KAAL 4,1 kg

STIHL MS 211
VÕIMSUS 1,7 kW
PLAADI PIKKUS 35 cm
KAAL 4,3 kg
265€ 349€

SUUR LÕIKEJÕUD JA KASUTUSMUGAVUS

TEHNIKA MÜÜK, HOOLDUS JA VARUOSAD

SOOVIME KLIENTIDELE JA KOOSTÖÖPARTNERITELE
HÄID JÕULE JA EDUKAT UUT AASTAT!

AIATÄHT SAKU: Tehnika 7, Saku keskel, E-Tehno autoülevaatuspunkti kõrval
E-R 9 – 18 ja L 10 – 13
Tel: 5324 4296 E-post: saku@aiataht.ee

www.aiataht.ee www.facebook.com/aiataht

ERAKORDNE TOITLUSTUS
ERA- JA FIRMAÜRITUSTEL.

Suupisted Peomenüüd Kohvipausid

TULI CATERING

+372 5668 6979 • www.tulicatering.ee

TEHNIKAKESKUS.EE
müük • hooldus • remont • rent

HOOLDUS-KAMPAANIA

Toome Sinu muruniiduki, murutraktori ja trimmeri ise hooldusesse!

Saku vallas edasi- tagasi transport alates 10 EUR

Tel 53 040 740 Kohila kauplus
www.tehnikakeskus.ee

SOL

SOL Baltics on regiooni suurim kinnisvarahooldus- ja puhastusteenuseid pakkuv partner.
Meil on kolmes Balti riigis kokku 2300 töötajat.

Saku objektile otsime majahoidjat

SOL Baltics OÜ otsib oma meeskonda Saku objektile majahoidjat.
Igapäevane territooriumi koristus, lahtise prügi- lehtede või lume koristus, prügikastide tühjendus.

Tööaeg: esmaspäevast - reedeni, tööaeg kell 06.00- 09.00,
talvel lumepäevadel 06.00- 10.00.
Töötasu: 5 eur/tunnis

Omalt poolt pakume

- autokompensatsioon
- kindlat tööd ja tähtajatut töölepingut
- rõõmsameelset kollektiivi ja töökeskkonda
- erialast väljaõpet ning täiendkoolitusi
- kvaliteetseid ja mugavaid tööriideid

Helista 6 747 399
või täida ankeet kodulehel www.sol.ee

K 8. jaanuaril kl 19
Sakus, Nurme tänava Skatepargi juures

KUUSKEDE PÕLETAMINE

Et Sinu jõulukuusk ei jääks prügikasti kõrvale vedelema, toota Nurme tänava skatepargi juurde tähistatud alale. Tule ise ja võta sõber kaasa ning saadame kuused pidulikult ära.

Saku Valla Kultuurikeskus info: 53016480

Kostitame sooja tee ja küpsistega

Väärtustame kodumaad –
NAISKODUKAITSE

Saku jsk tänab meeldiva koostöö eest 2019. aastal:

ROCCO OÜ-d
NOTSU ÄRI
PAEKALDA PUHKEKESKUST
SAKU VALLAVALITSUST

Rahulikke saabuvaid jõule!

Ristsõna

Novembrikuu ristsõna õigesti vastanute seast võitis loosi tahtel auhinna – valla logoga tassi – Marten Pikaru. Auhinna saab kätte tööpäevadel vallavalitsuse kantseleist Teaduse 13.

Ilusat jõuluaega ja
Liigutavaid elamusi uueks aastaks!
Saku Valla Spordikeskus

Pealinn Euroopas | ...arve | Püssid käes, võitlusse! | 0,001 l | Kahemängupala ... ei sünni patta panna (vanasõna) | Pärilikkusinfo kandja | Väitsa teritama ...-jalad

JUHATAJA | Laeva kaitserinnatis | Inglase kõik | Tund | Autorendifirma Küla | Supee | NSVL kosmonaut (Sojuz 4 ja Sojuz 5) | 1000. | Veoauto

Cimbler * * * | Õpilaskogu | Liiderlik naine | Ebatavaliselt suur | Tublidus ei tule tööta, ... ei hooleta (vanasõna) | V-Rooma naisterõivas | Magamise aeg | Paelaauk kingal

Juustujuuretis Pereliige | Laia sabaga röövlind Ebaaus | Ida-Aasia NIMI | Hokiliiga KOHT | Näo osa Austav kohustus | Õlletüüp Ruumikas | Proua Saarepera Fordi mudel | USA osariik His Majesty the King | Viikingite peajumal Odini vend | Rebaslik Naturaallogaritm | Mõõtühik | Esimene Äriühingu liik | Sigaretisüütaja Rida | Riigi Kinnisvara AS Parkla | Õigusliku sisuga keskaegne dokument | Koobastiku LKA | Rõõmustava sisuga sõna

Novembrikuu ristsõna õige vastus: Selles majas asuvad SG ALGKLASSID
Detsembri ristsõna vastused saata 15. jaanuariks e-posti aadressile ristsona@sakuvald.ee.

Ristsõna koostas Viljar Kimmel

Kuhu minna

20.12 kell 18 Saku Valla Kultuurikeskuse lastekollektiivide talvekontsert Sakus Teaduse 1.

21.12 kell 10.30 korvpalli jõuluturniir Saku Valla Spordikeskuses.

21.12 kell 11 jõulutelk – laat, kontsert, kohvikud Sakus Teaduse 1 (vt lk 28).

21.12. kell 13 Jõulurännak, matk, koosviibimine Rehe küünis.

27.12 kell 20 aastalõpupidu Kiisa Vabaajakeskuses.

3.01 kell 19 Beethoven 250, Olga Voronova (viiul), Leho Karini (tšello) ja Mati Mikalai (klaver) kontsert Saku mõisas (vt lk 23).

5.01 kell 17 käsikellade ansambli Campanelli uusaastakontsert Sakus Teaduse 1 (vt lk 28).

6.01 kell 11 Diabeetikute seltsi õppepäev Tallinnas Nõmmel. Soovijail registreeruda 552 7318, Urve.

8.01 kell 19 kuuskede põletamine Sakus Nurme tänava *skate*-pargi juures (vt lk 26).

18.01 kell 11 Saku pensionäride ühenduse Elukaar liikmete koosviibimine Sakus Teaduse 1 gümnaasiumihoones.

Näitused

Saku multimeediaringi noormeeste Rasmus Viili, Kert Kõpperi, Hendri Krestinovi, Oliver Vilba, Toomas Ulmase ja Jan Hendrik Jõe videonäitus „Saku enne ja nüüd“ Saku raamatukogus (vt lk 14).

Lia Bergmani käsitöönäitus Saku raamatukogus aasta lõpuni.

Info www.sakuvald.ee/sundmused

Ajaleht
aastast 1994.
Ilmub kord kuus

Väljaandja:
Saku Vallavalitsus
Toimetus:
Victoria Parmas, Inna Mikli

Aadress:
Teaduse 13, Saku alevik 75501
Telefonid:
671 2435, 671 2425

Reklaam, kuulutused, kaastööd:
tel 671 2425, e-post ss@sakuvald.ee
Levik:
tasuta Saku valla igasse postkasti

Tellimine mujale: toimetus -
tel 671 2425, e-post ss@sakuvaldee
TASUTA
Trükk: OÜ Rebellis

ISSN 2382-6789

Saku valla peredesse sündinud lapsed

MATTIAS SAKS
JAKOB EDGAR PÄHNAPUU
OSKAR JÄÄGER
ITI NORA KÜTTIS
MAURICE LANEMAN
JOOSEP KOTTISE
MIRTEL LEIVALT
MARIELL TÜRK
ELENOR NURK
MORGEN MERIROOS

Mälestame lahkunud elanikke

HELMUT RÄNI
HARRI LAMPE
OTU MAKSING
TÕNU SONN
KSENJA PORS
JEKATERINA KOIVISTOINEN
MARGUS ÕUNROOS

Palju õnne!

LAINE HEINSALU 93
YAKOV MOROZOV 92
LAINE MERIKALJU 91
HELMO NIINE 91
HELJU RAHUOJA 90
ANASTASSIA PAVLOVA 90
ENNO SOHA 89
ELMAR SAVI 89
EVGENIA ŠEVTŠUK 89
AINO LANGEBERG 88
EVI JOHANDI 88
ALVINA JAKOVLEVA 88
TIIT ELVIKU 87
AINO PUKK 87
HALLI TOOME 87
HELGI KIRJUTUS 87
LENNART KOMP 87
AINO-ELISABETH VAHTER 87
ELLEN SIIR 86
LINDA KERMAN 86
ARMILDA OTS 86
ALFETA SAKS 85
EHA ASU 85
ASTA MILSAAR 85
ERIKA VESIK 85
EHA KOHVER 85
URVE KALJO 80
AGO JÄRVA 80
ÜLO KURVET 80
ELVIIRA TRAKS 80
EIMAR MURDMETS 80
TIIA PAIDE 80
JEVGENIA SERGUN 80
HELLE VAHENÕMM 75
ELVI KOTTER 75
MARE LINNAS 75
TÕNU ÕUNAPUU 75
LAINE LANG 75

